



# Inpassingsplan Hoogspanningsstation Rilland



# Toelichting



## Inhoudsopgave toelichting

1	Inleiding .....	7
1.1	Aanleiding .....	7
1.2	Nut en noodzaak .....	8
1.3	Planvorm en de vigerende bestemmingsplannen .....	10
1.4	Het inpassingsplan en de rijkscoördinatieregeling .....	12
1.5	Leeswijzer .....	13
2	Beschrijving plangebied en omgeving .....	15
2.1	Ligging .....	15
2.2	Bestaande situatie.....	16
2.3	Autonome ontwikkelingen .....	17
3	Ruimtelijk beleid en relevante wet- en regelgeving .....	19
3.1	Algemeen .....	19
3.2	Rijk .....	19
3.2.1	Elektriciteitswet 1998 .....	19
3.2.2	Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening .....	19
3.2.3	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012).....	19
3.2.4	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) .....	20
3.2.5	Beleid met betrekking tot hoogspanningslijnen en het magneetveld .....	21
3.2.6	Structuurvisie buisleidingen (2012) .....	22
3.2.7	Crisis- en herstelwet.....	22
3.3	Provincie.....	23
3.3.1	Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 .....	23
3.3.2	Verordening Ruimte.....	23
3.4	Gemeente.....	27
3.4.1	Bestemmingsplan 'Buitengebied' .....	27
3.4.2	Structuurvisie .....	27
4	Projectbeschrijving.....	29
4.1	Inleiding .....	29
4.2	Locatiekeuze.....	30
4.2.1	Inleiding .....	30
4.2.2	Bestaande inlussingslocatie .....	30
4.2.3	Locatie ten noorden van de A58 .....	30
4.2.4	Locatie ten oosten van het Schelde-Rijnkanaal en ten zuiden van de A58 .....	30
4.2.5	Locatie ten zuiden van de A58 en ten westen van het Schelde-Rijnkanaal.....	30
4.2.6	Positionering van het hoogspanningsstation .....	30
4.3	Bouw hoogspanningsstation en aanleg toegangsweg .....	31
4.4	Aanpassing hoogspanningsverbindingen .....	31
4.5	Werkzaamheden .....	32
4.6	Beheer en onderhoud .....	32
5	Omgevingsaspecten.....	33
5.1	Inleiding .....	33
5.2	Milieueffectrapportage (m.e.r.) .....	33

5.3	Milieuzonering .....	36
5.4	Geluid.....	37
5.4.1	Hoogspanningsverbindingen .....	37
5.4.2	Hoogspanningsstation .....	39
5.5	Magneetvelden.....	41
5.5.1	Toetsingskader.....	41
5.5.2	Referentiesituatie .....	42
5.5.3	Effecten planontwikkeling.....	42
5.6	Watertoets .....	43
5.7	Landschap.....	45
5.8	Ecologie .....	46
5.9	Overstromingsgevaar .....	48
5.10	Bodem.....	49
5.11	Externe veiligheid.....	49
5.12	Niet gesprongen explosieven.....	51
5.13	Luchtkwaliteit.....	51
5.14	Archeologie .....	52
5.15	Radar.....	53
5.16	Conclusie.....	53
6	Maatschappelijke uitvoerbaarheid .....	55
6.1	Raadpleging burgers en maatschappelijke organisaties.....	55
6.2	Overleg met besturen en instanties.....	55
6.3	Zienswijzen.....	56
7	Financiële en procedurele uitvoerbaarheid .....	57
7.1	Financiële uitvoerbaarheid .....	57
7.2	Beschikbaarheid gronden .....	57
7.3	Planschade.....	57
7.4	Planschade- en exploitatieovereenkomst.....	58
7.5	Procedurele uitvoerbaarheid.....	58
7.6	Conclusie financiële en procedurele uitvoerbaarheid .....	58
8	Juridische planbeschrijving .....	59
8.1	Inleiding .....	59
8.2	Toepassing rijkscoördinatieregeling .....	59
8.3	Coördinatie uitvoeringsbesluiten.....	59
8.4	Plangebied van het inpassingsplan.....	60
8.5	Regeling Standaarden Ruimtelijke Ordening 2012 .....	60
8.6	Bestemmingen .....	60
8.7	Algemene regels.....	61
8.8	Procedure voor provinciale inpassingsplannen en gemeentelijke bestemmingsplannen .....	61

**Bijlagen**

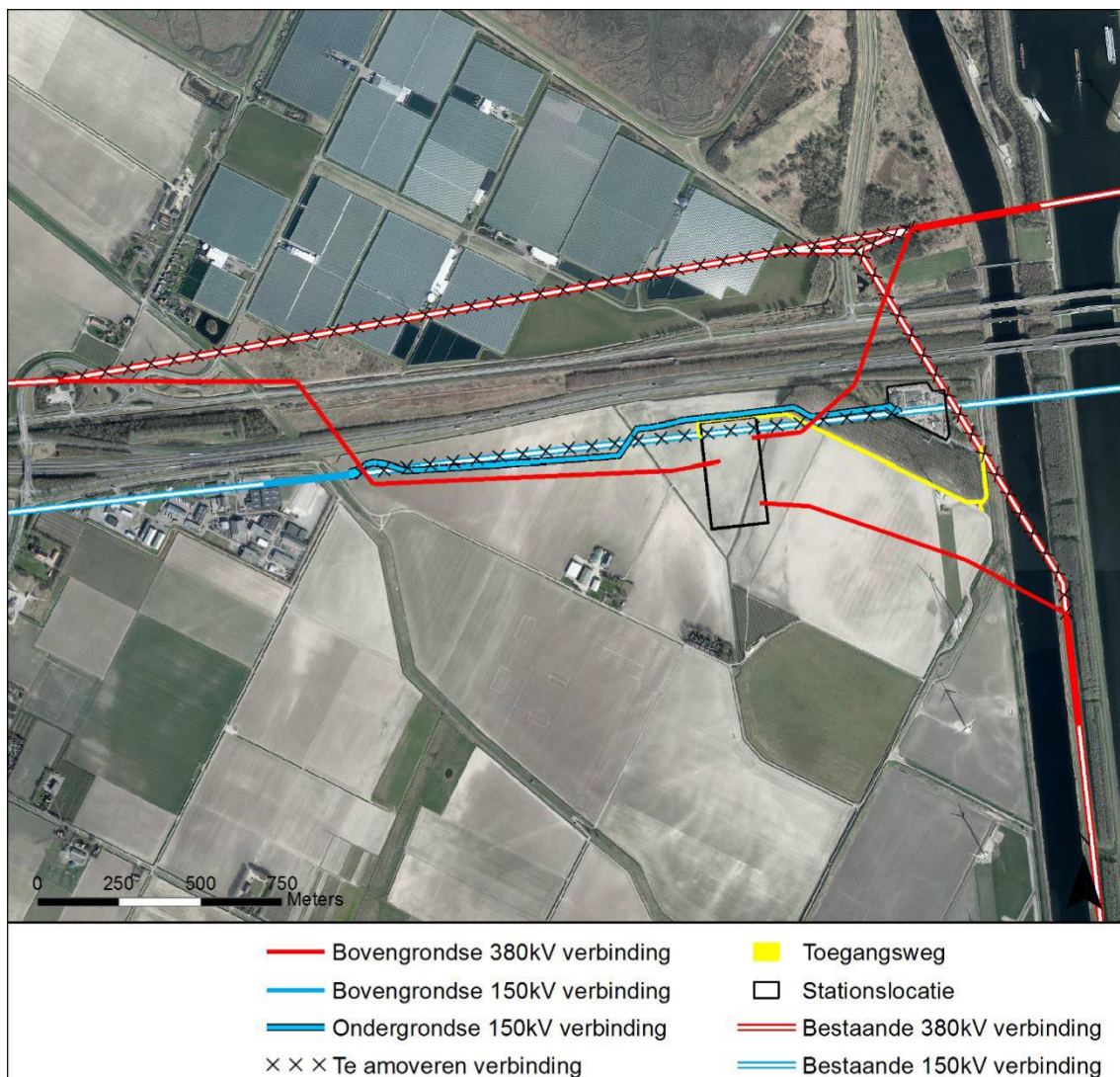
- Bijlage 1 Nota van beantwoording overleg
- Bijlage 2 Nota van beantwoording zienswijzen
- Bijlage 3 Akoestisch onderzoek I
- Bijlage 4 Akoestisch onderzoek II
- Bijlage 5 Magneetveldzone hoogspanningsverbinding
- Bijlage 6 Magneetveldzone hoogspanningsstation
- Bijlage 7 Magneetveldzone kabelverbindingen
- Bijlage 8 Watertoets
- Bijlage 9 Overstromingsveiligheid
- Bijlage 10 Voortoets Natuurbeschermingswet 1998
- Bijlage 11 Flora- en faunaonderzoek
- Bijlage 12 Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag Buizerd
- Bijlage 13 Draadslachtofferonderzoek
- Bijlage 14 Verkennend bodemonderzoek
- Bijlage 15 Externe veiligheid
- Bijlage 16 Onderzoek conventionele explosieven I
- Bijlage 17 Onderzoek conventionele explosieven II
- Bijlage 18 Proces-verbaal explosievenonderzoek III
- Bijlage 19 Zakelijke beschrijving exploitatie- en planschadeovereenkomst
- Bijlage 20 Landschapsplan
- Bijlage 21 Beeldkwaliteitseisen
- Bijlage 22 Archeologisch onderzoek I
- Bijlage 23 Archeologisch onderzoek II
- Bijlage 24 Radarhinder
- Bijlage 25 Addendum windturbines
- Bijlage 26 Magneetveldberekening 150 kV opstijgpunt
- Bijlage 27 Magneetveldberekening 150 kV station Rilland
- Bijlage 28 Beoordeling magneetveldonderzoek door RIVM



# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Voorliggende toelichting bij het inpassingsplan bevat de motivering van het besluit van de Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu om de hierna beschreven aanleg van een 380 kV-hoogspanningsstation te Rilland (gemeente Reimerswaal), met bijbehorende verbindingen en voorzieningen in een inpassingsplan te regelen. Daar waar in deze toelichting de Ministers worden genoemd, worden voornoemde Ministers bedoeld; deze vormen samen het bevoegd gezag voor het inpassingsplan. Netbeheerder TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is initiatiefnemer voor de aanleg van het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland en bijbehorende voorzieningen en aanpassing van de hoogspanningsverbindingen.



Figuur 1.1 Locatie plangebied



Op de bestaande 380 kV-verbindingen tussen Borssele en Geertruidenberg is de zogenaamde Zandvlietlijn (de verbinding naar België) ter hoogte van Rilland ingelust. Hierdoor ontstaan feitelijk de één circuit verbindingen Zandvliet-Borssele, Borssele-Geertruidenberg en Zandvliet-Geertruidenberg. Hierdoor wordt de capaciteit van het hoogspanningsnet beperkt.

TenneT is gezien het voorgaande voornemens een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation met bijbehorende verbindingen en voorzieningen te realiseren nabij Rilland.

Het project houdt rekening met de toekomstige Zuid-West 380 kV-verbinding. Dit betreft een nieuwe 380 kV-verbinding tussen Borssele en Tilburg die ter plaatse van Rilland gedeeltelijk parallel aan de bestaande 380 kV-verbinding zal lopen en eveneens aangesloten zal worden op het 380 kV-hoogspanningsstation te Rilland. Het Zuid-West 380 kV-project wordt planologisch geregeld in twee separate inpassingsplannen (Borssele - Rilland (Zuid-West 380 kV - West) en Rilland - Tilburg (Zuid-West 380 kV - Oost)). Om te anticiperen op de aanleg van deze nieuwe verbindingen houdt voorliggend inpassingsplan rekening met het beoogde tracé van de nieuwe verbindingen en met de noodzakelijke aansluit- en schakelcapaciteit op het 380 kV-hoogspanningsstation. Het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland kan echter onafhankelijk van de nieuwe Zuid-West 380 kV-verbindingen functioneren en is ook zonder deze verbindingen nuttig en noodzakelijk. Op nut en noodzaak van het hoogspanningsstation wordt in paragraaf 1.2 ingegaan.

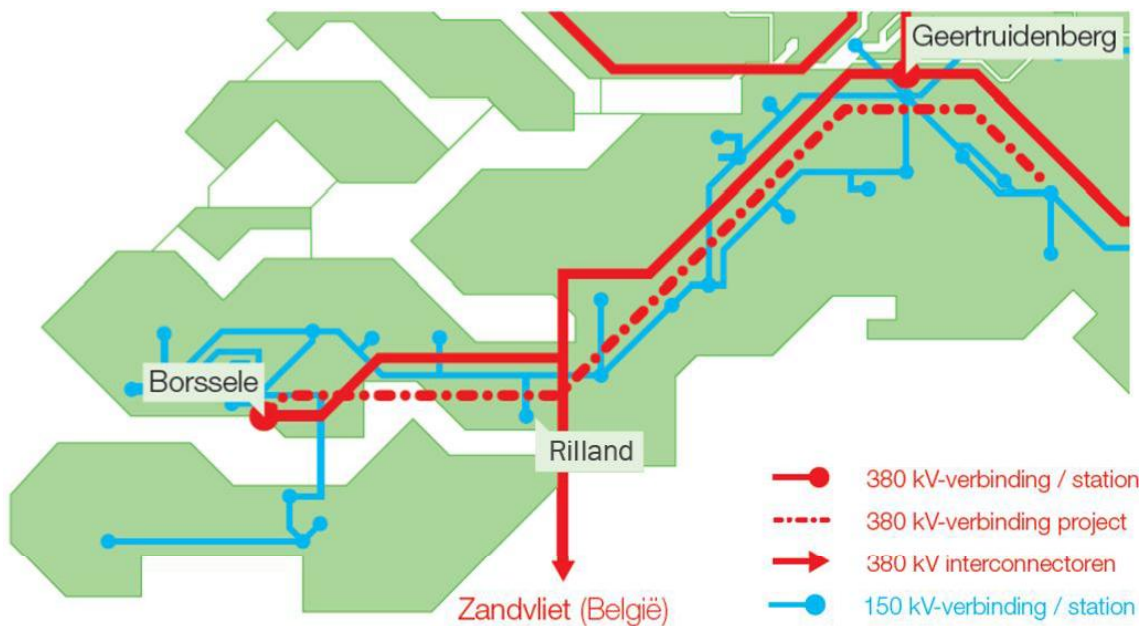
Het inpassingsplan 'Hoogspanningsstation Rilland' biedt de juridisch-planologische basis voor:

- aanleg van een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation;
- aanleg van een ontsluitingsweg naar het 380 kV-hoogspanningsstation met aansluiting op de Westelijke Spuikanaalweg;
- aansluiten van de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbindingen vanuit Borssele richting Geertruidenberg en naar Zandvliet (België) op het station, waarbij de verbindingen over een beperkte lengte verlegd worden;
- gedeeltelijk omleggen en ondergronds brengen van de bestaande 150 kV-verbinding naar het bestaande 150 kV-hoogspanningsstation.

Om het project te kunnen realiseren is het daarnaast noodzakelijk om tijdelijke verbindingen te realiseren. Tijdelijke verbindingen zijn op twee plekken noodzakelijk; bij aansluiting op de Zandvlietlijn en ter plaatse van de huidige aansluiting Zandvliet op de verbinding Borssele-Geertruidenberg. Als onderdeel van het project worden zowel de tijdelijke verbindingen als delen van de bestaande hoogspanningsverbindingen verwijderd.

## 1.2 Nut en noodzaak

In de 380 kV-verbinding Borssele – Geertruidenberg is op dit moment een circuit ingelust naar Zandvliet. Deze inlissing vormt een interconnectieverbinding met België.



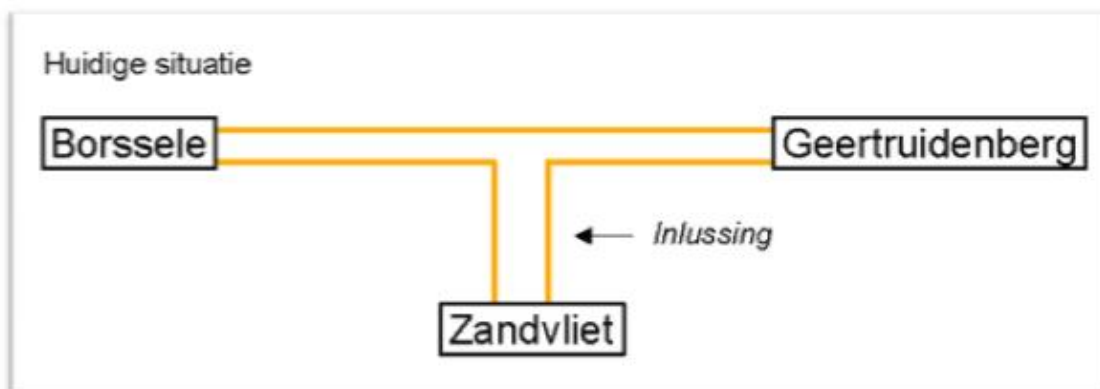
*Figuur 1.2 Nabij Rilland ligt het knooppunt van de verbinding uit Borssele, Zandvliet en Geertruidenberg*

Het realiseren van een interne elektriciteitsmarkt in Europa is een belangrijk oogmerk van de Europese Commissie en het Pentalaterale Energieforum waarin de energieministers van de Benelux, Duitsland en Frankrijk plaatshebben<sup>1</sup>. De verdere integratie van de elektriciteitsmarkt in Europa vraagt om vergroting van de interconnectiecapaciteit. De Nederlandse mededingingsautoriteit (voorloper van de Autoriteit Consument & Markt) stelde in 2006 dat de huidige interconnectiecapaciteit die veilig beschikbaar wordt gesteld aan de markt met Duitsland en België met 3000 MW moet toenemen voordat de Nederlandse elektriciteitsmarkt voldoende geïntegreerd is met de elektriciteitsmarkten van omliggende landen.

Als gevolg van de groeiende energie uitwisseling tussen Nederland en België is door de inlus-sing een aantal (netwerk)technische situaties ontstaan die om een oplossing vragen:

- Op de verbindingen Borssele–(Zandvliet-)Geertruidenberg is ongelijkmatig transport als gevolg van de inlus-sing.
- Op de verbindingen Borssele–(Zandvliet-)Geertruidenberg ontstaat door de inlus-sing een onderhoudsknelpunt doordat vanaf de productielocatie Borssele:
  - de beschikbare transportcapaciteit maximaal benut dient te worden hetgeen nu niet mogelijk is;
  - de huidige verbinding zeer beperkt kan worden afgeschakeld voor onderhoudswerkzaamheden, waardoor de kans op storingen toeneemt en de leveringszekerheid/ beschikbaarheid negatief wordt beïnvloed.
- De interconnectieverbinding (inlus-sing) kent een beperkte transportcapaciteit doordat de capaciteit op de verbinding Borssele-(Zandvliet-)Geertruidenberg gedeeld moet worden met de afvoer van de productielocatie Borssele. Hierdoor is de leveringszekerheid verder beperkt.

<sup>1</sup> Verordening van het Europese parlement en raad betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en houdende intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG

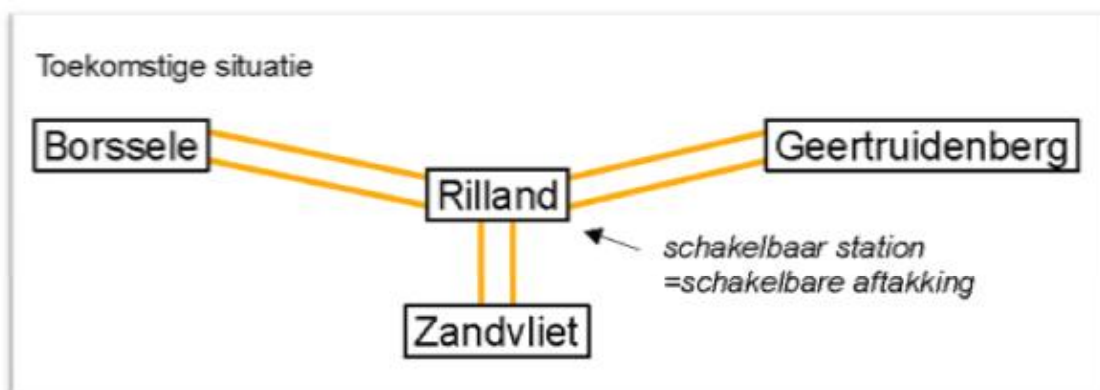


Figuur 1.3 Schematische weergave van de huidige netconfiguratie.

#### Oplossend vermogen

Om aan internationale doelstellingen invulling te geven wordt de bestaande inlissing vervangen door een station. Daarmee worden twee circuits op hoogspanningsstation Zandvliet aangesloten. Hiermee wordt het probleem van ongelijkmatig gebruik van de aanwezige transportcapaciteit opgelost.

Met het realiseren van een 380 kV-hoogspanningsstation met bijbehorende verbindingen en voorzieningen wordt een robuuste koppeling met België mogelijk gemaakt. De lange verbinding tussen Borssele en Geertruidenberg wordt opgedeeld in twee kortere verbindingen Borssele-Rilland en Rilland-Geertruidenberg en er ontstaat een zelfstandige volledig schakelbare verbinding Rilland – Zandvliet. Hiermee worden de leveringszekerheid en de beschikbaarheid (bij calamiteiten en/of onderhoud) van de interconnectieverbinding vergroot.



Figuur 1.4 Schematische weergave van de toekomstige netconfiguratie

De komst van station Rilland en het gelijkwaardig gebruik van de beschikbare transportcapaciteit lossen gedeeltelijk het onderhoudsknelpunt op de verbinding van Borssele naar Geertruidenberg op voor wat betreft het tracédeel Rilland-Geertruidenberg.

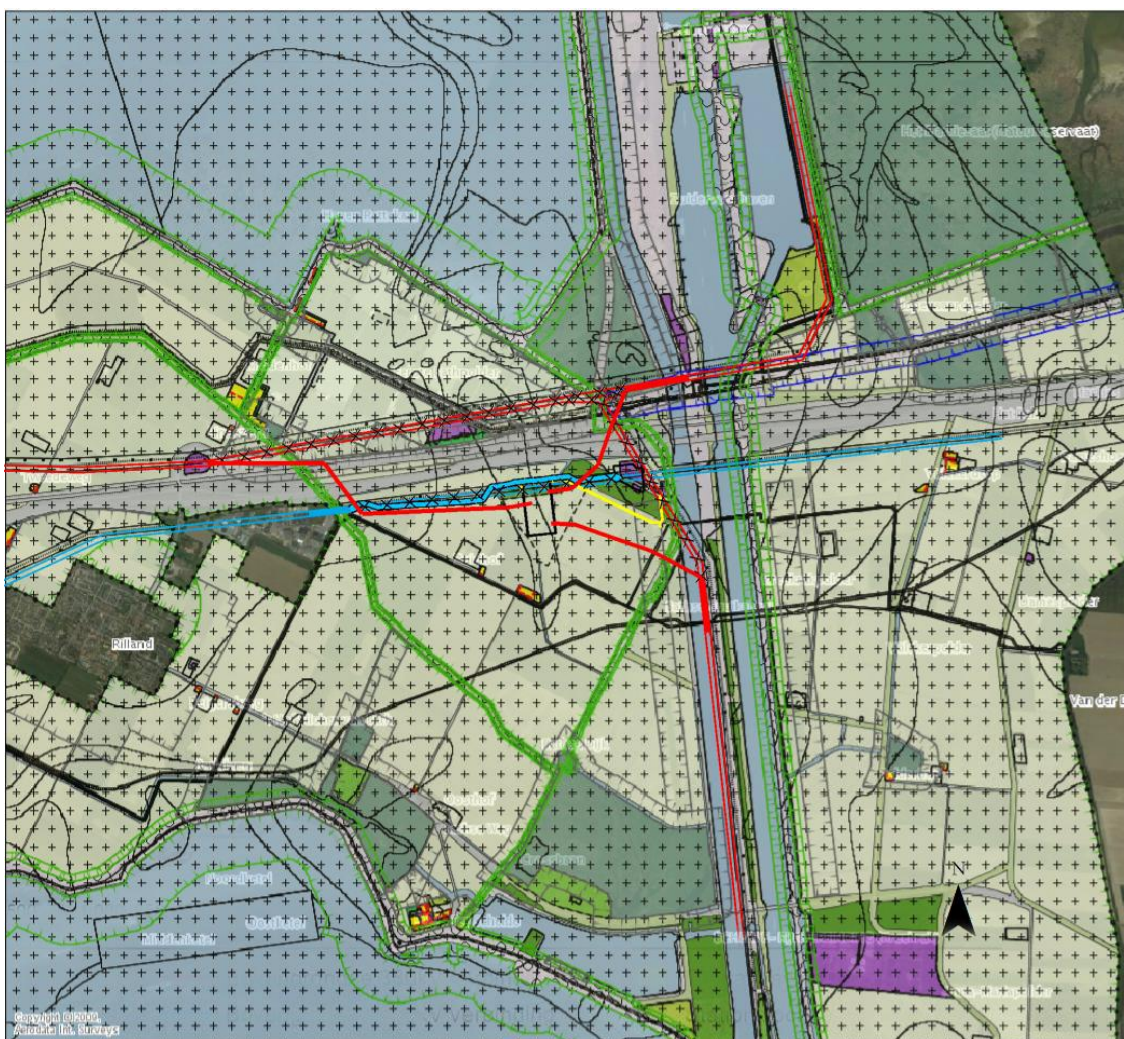
Het effectief gebruik van de capaciteit op de verbindingen neemt met de bouw van een station (waardoor een schakelbare aftakking ontstaat) toe. Hiermee wordt invulling gegeven aan de Europese doelstelling de elektriciteitsmarkten verder te integreren. Recente ontwikkelingen rondom de productie van elektriciteit in België onderstrepen het belang van deze robuuste interconnectieverbindingen.

### 1.3 Planvorm en de vigerende bestemmingsplannen

Op de percelen waarop het nieuwe 380 kV-hoogspanningsstation Rilland en de verlegde kabels zijn voorzien, is het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Reimerswaal (vastgesteld 29 januari 2013) van toepassing. De desbetreffende gronden hebben daarin de

bestemmingen 'Agrarisch', 'Groen', 'Verkeer', 'Natuur', 'Waterkering', 'Bos', 'Water', 'Bedrijf - Nutsvoorziening', 'Waarde - Archeologie 2 en 3', 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' en 'Leiding - Gevaarlijke stoffen'. Tevens gelden in delen van het plangebied de functieaanduiding 'specifieke vorm van water - waterspaarbekken', de gebiedsaanduidingen 'veiligheidszone - leiding', 'windturbinepark - kreekkraksluizen- spuikanaal 4', 'vrijwaringszone - dijk' en in het gehele plangebied de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - radar'. De aanleg van het 380 kV-hoogspanningsstation en bijbehorende voorzieningen en aanpassing van de hoogspanningsverbindingen passen niet binnen die bestemmingen. De landschappelijke inpassing die is voorzien ten behoeve van het hoogspanningsstation kan wel gerealiseerd worden op grond van het geldende bestemmingsplan.

In figuur 1.5 is de locatie van het project weergegeven op de planverbeelding van het geldende bestemmingsplan. De exacte plangrens van het inpassingsplan is op de planverbeelding van het inpassingsplan opgenomen.



Figuur 1.5 Uitsnede planverbeelding geldende bestemmingsplan 'Buitengebied'  
Bron: [www.ruimtelijkeplannen.nl](http://www.ruimtelijkeplannen.nl)

Het inpassingsplan 'Hoogspanningsstation Rilland' zal na inwerkingtreding in praktische zin:

- voor de gronden van het station (terrein van de inrichting) en de toegangsweg volledig in de plaats treden van het bestemmingsplan;
- voor de gronden van het opstijgpunt van de 150 kV verbindingen volledig in de plaats treden van het bestemmingsplan;



- voor de overige gronden die zijn opgenomen in het plangebied van het inpassingsplan (de dubbelbestemmingen voor de verbindingen) aanvullend werken ten opzichte van de vigerende bestemmingsplannen.

#### 1.4 Het inpassingsplan en de rijkscoördinatieregeling

De voorgenomen aanleg van hoogspanningstation Rilland en de direct daarmee samenhangende aanpassingen van de bestaande verbindingen betreft een uitbreiding van het landelijke hoogspanningsnet als bedoeld in artikel 20a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998. Op grond daarvan valt de uitbreiding onder de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Dit houdt in dat de Minister van Economische Zaken samen met de Minister van Infrastructuur en Milieu het inpassingsplan vaststelt. Een inpassingsplan is vergelijkbaar met een bestemmingsplan en legt de aanleg van het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland, inclusief de verlegging van de bestaande hoogspanningsverbindingen, planologisch vast.

Voor de verwezenlijking van het project zijn diverse uitvoeringsbesluiten nodig. De rijkscoördinatieregeling maakt een parallelle en een gecoördineerde voorbereiding van deze besluiten mogelijk. De verschillende bevoegde bestuursorganen, waaronder het college van B&W van de gemeente Reimerswaal, zijn verantwoordelijk voor het nemen van een besluit en de inhoud daarvan. Echter, de Minister van Economische Zaken<sup>2</sup> kan zelf een beslissing op een aanvraag nemen indien het bevoegde bestuursorgaan niet (tijdig) beslist, of een beslissing neemt die naar oordeel van de Ministers wijziging behoeft (artikel 3.36 Wro). Daarnaast bestaat de mogelijkheid om vooraf te bepalen dat een aantal besluiten op ministerieel niveau wordt genomen en niet door het normaliter bevoegde orgaan (artikel 3.35, lid 3 Wro). Van deze laatste bevoegdheid is geen gebruik gemaakt.

Bij toepassing van de rijkscoördinatieregeling wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gevolgd. Dit houdt in dat voor de te coördineren besluiten eerst een ontwerp wordt opgesteld en dat dit vervolgens ter inzage wordt gelegd. Eenieder kan hierop, binnen zes weken zienswijzen indienen. Het plan en de besluiten worden vervolgens vastgesteld, rekening houdend met de zienswijzen. Belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor de mogelijkheid van beroep worden de besluiten als één besluit aangemerkt (artikel 8.3 Wro). De Crisis- en herstelwet is op dit plan van toepassing.

---

<sup>2</sup> In samenspraak met de Minister van Infrastructuur en Milieu of een andere Minister die bij dat besluit betrokken is.

## 1.5 Leeswijzer

Voorliggend inpassingsplan bestaat uit het vaststellingsbesluit, de verbeelding (plankaart), de regels en de toelichting. De bestemmingen zijn geometrisch bepaald en worden digitaal verbeeld en vastgesteld. Daarnaast zijn de bestemmingen voorzien van planregels ten aanzien van bouwen en gebruik. Deze regels bepalen de randvoorwaarden waarbinnen het 380 kV-hoogspanningsstation kan worden gerealiseerd. De toelichting dient als onderbouwing van het plan en kent geen rechtstreeks bindende werking. In de toelichting komen de elementen terug zoals vereist op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening.

De toelichting is als volgt opgebouwd. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 de beschrijving van de bestaande situatie van het plangebied en de nabije omgeving. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de geldende (ruimtelijke) beleidskaders. Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de toekomstige situatie en het voorziene project, alvorens in hoofdstuk 5 de uitvoerbaarheid aan bod komt. In dit hoofdstuk worden de resultaten van diverse onderzoeken uitgelicht. Hoofdstuk 6 en 7 bieden inzicht in respectievelijk de maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid van het project. Hoofdstuk 8 bevat tenslotte de toelichting op de regels.

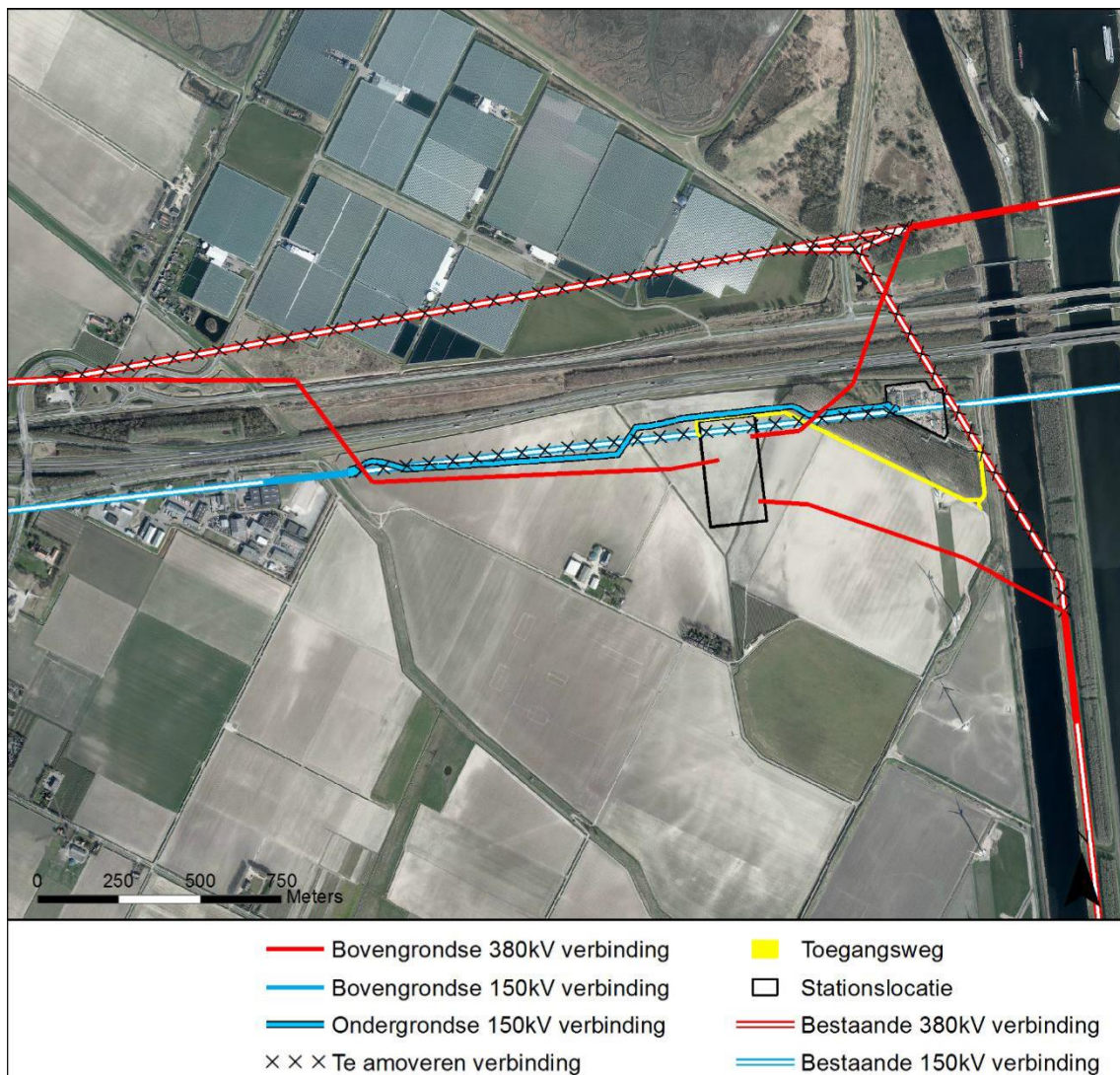


## 2 Beschrijving plangebied en omgeving

### 2.1 Ligging

Het 380 kV-hoogspanningsstation wordt gesitueerd nabij Rilland, in de gemeente Reimerswaal, ten zuiden van de rijksweg A58 en ten westen van het Schelde-Rijnkanaal. Aan de noordzijde van de A58 is hier een glastuinbouwlocatie gesitueerd. Ten zuiden van het plangebied liggen voornamelijk onbebouwde agrarische gronden.

In figuur 2.1 is het project indicatief weergegeven.

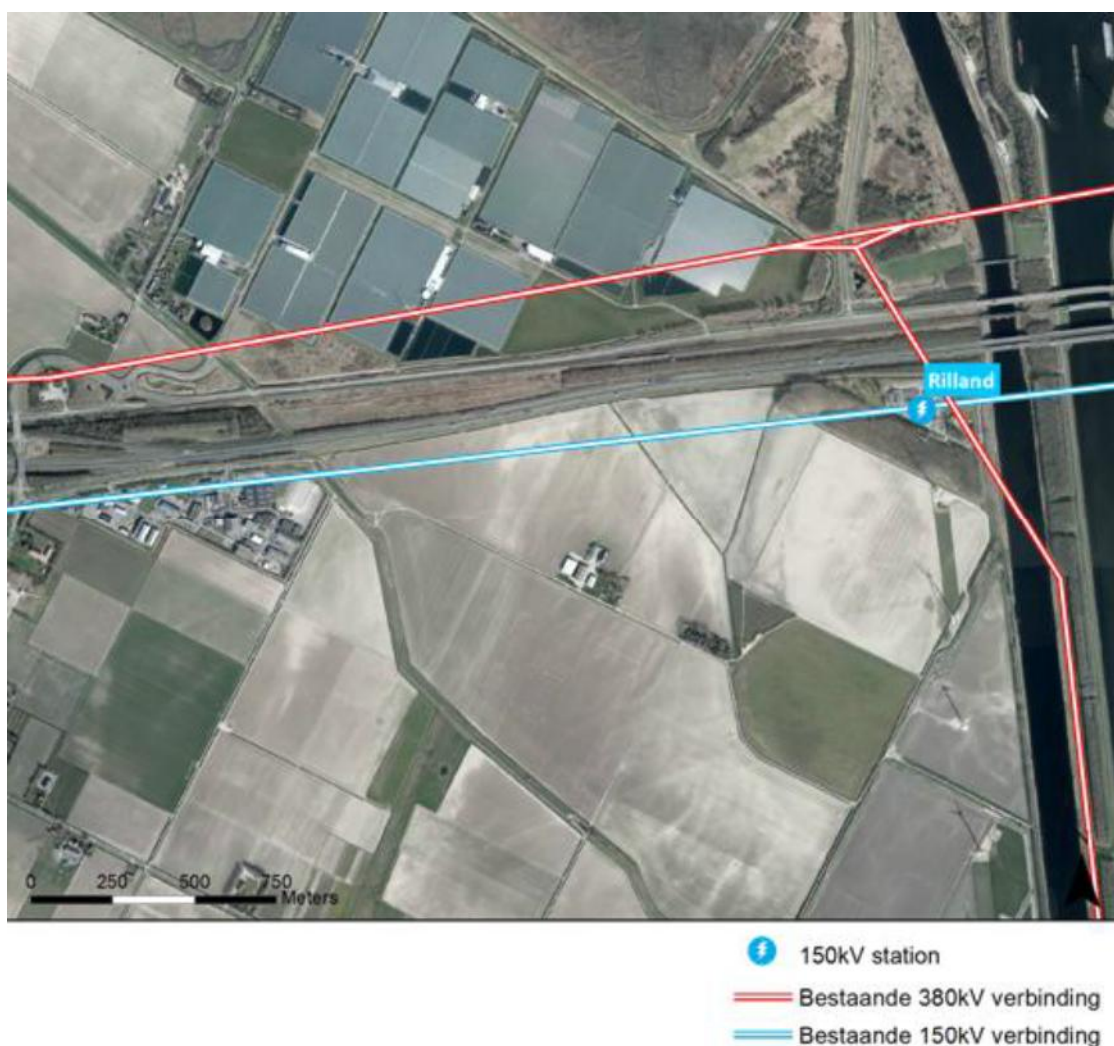


Figuur 2.1 Ligging plangebied



## 2.2 Bestaande situatie

De huidige hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Geertruidenberg is ten noorden van de A58 gelegen. De Zandvlietlijn richting het zuiden is verbonden met de 380 kV-verbinding Borssele-Geertruidenberg en kruist de A58, het spoor en de provinciale weg. In figuur 2.2 is het bestaande 380 kV-netwerk ter plaatse van het plangebied weergegeven.



*Figuur 2.2 Ligging bestaande hoogspanningsnetwerk ter plaatse van plangebied*

Ten oosten van het beoogde 380 kV-hoogspanningsstation (zie figuur 2.1) bevindt zich, nabij het Schelde-Rijnkanaal, het bestaande 150 kV-hoogspanningsstation Rilland. Op dit hoogspanningsstation sluit de 150 kV-verbinding Goes de Poel - Willem Annapolder - Kruiningen - Rilland - Woensdrecht aan, die aan de zuidzijde van de A58, het spoor en de provinciale weg loopt. Aan de snelwegzijde is voor het 150 kV-hoogspanningsstation groen gepland, waardoor de bebouwing niet zichtbaar is vanaf de wegen en het spoor. Ook het bedrijventerrein 'De Poort' ten westen van het plangebied is aan de noordzijde van een groene afscherming voorzien.

Ten noorden van de A58, het spoor en de provinciale weg ligt het glastuinbouwgebied Bathpolder. Ten noorden van Bathpolder is het Natura 2000-gebied Oosterschelde gelegen, waar in paragraaf 5.8 op in zal worden gegaan. Andere Natura 2000 gebieden in de omgeving zijn de Westerschelde en Markiezaat. Aan Belgische zijde liggen geen Natura 2000 gebieden.

Aan de zuidzijde ligt een agrarisch landschap, met één perceel met agrarische bebouwing. Ten zuiden van het beoogde hoogspanningsstation, op een afstand van circa 350 meter, is

bovendien een aantal woningen gesitueerd. Verder ligt ten zuiden van het plangebied agrarisch gebied, dat onder andere in gebruik is als boomgaarden.

In het plangebied liggen waterkeringen en een buisleidingenstrook. Ook bevinden zich nabij de Schelde-Rijnverbinding windturbines.

### 2.3 Autonome ontwikkelingen

Het geldende bestemmingsplan voor het bedrijventerrein De Poort biedt ontwikkelruimte aan de zuidzijde, waarin extra bedrijven kunnen worden gevestigd.

Rijkswaterstaat is voornemens om langs de Schelde-Rijnverbinding een deel in te richten als waterberging voor het Volkerak-Zoommeer. Ook de westoever van de Schelde-Rijnverbinding is hiervoor aangewezen. Het 380 kV-hoogspanningsstation ligt buiten deze plannen.

Bij (de aanleg van) het hoogspanningsstation is rekening gehouden met deze autonome ontwikkelingen.



## 3 Ruimtelijk beleid en relevante wet- en regelgeving

### 3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk komt, voor zover relevant voor de ontwikkeling, het bestaande ruimtelijke beleid en de regelgeving van achtereenvolgens het Rijk, de provincie en de gemeente aan de orde.

### 3.2 Rijk

In deze paragraaf wordt het relevante ruimtelijke rijksbeleid en wet- en regelgeving aangegeven dat van belang is voor de aanleg van het hoogspanningsstation Rilland.

#### 3.2.1 Elektriciteitswet 1998

De Elektriciteitswet 1998 beoogt onder meer een vrije markt voor de opwekking, (grensoverschrijdende) handel en levering van elektriciteit, alsmede een waarborg voor de leveringszekerheid. De netbeheerder speelt hierbij een belangrijk rol. In de Elektriciteitswet 1998 en de op grond daarvan vastgestelde netcode, is vastgelegd aan welke eisen de transportnetten moeten voldoen. TenneT is wettelijk verantwoordelijk voor een veilig, betrouwbaar en doelmatig landelijk hoogspanningsnet in Nederland en verbindingen naar het buitenland. De Minister van Economische Zaken is op grond van de Elektriciteitswet 1998 samen met de Minister van Infrastructuur en Milieu het bevoegd gezag voor de vaststelling van ruimtelijke plannen ten behoeve van een uitbreiding van het hoogspanningsnet met een spanningsniveau van 220 kV of meer. Dit inpassingsplan maakt de aanleg van het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland mogelijk; samen met de hier nauw mee samenhangende aanpassingen van de bestaande verbindingen is sprake van een uitbreiding van het landelijke hoogspanningsnet als bedoeld in artikel 20a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998.

#### 3.2.2 Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening

In het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV III) van 2008 is het rijksbeleid voor (onder andere) hoogspanningsverbindingen uitgewerkt. Bij het SEV III hoort een limitatieve, niet taakstellende lijst (met een kaart) van bestaande en mogelijk nieuwe hoogspanningsverbindingen. De hoogspanningsverbinding Kreekrak-Zandvliet (zie figuur 2.2) staat hier als bestaande verbinding in genoemd. Stations worden in SEV III niet separaat geduid. Aangegeven is dat hoogspanningsstations deel uit maken van de verbindingen. Hoogspanningsstation Rilland vervangt de huidige inlussing van de hoogspanningsverbinding vanuit Zandvliet met de bestaande hoogspanningsverbinding Borssele - Geertruidenberg.

#### 3.2.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (hierna: SVIR) van 2012 zet het Rijk de nationale belangen in het ruimtelijke en mobiliteitsdomein uiteen en wordt vermeld welke instrumenten hiervoor worden ingezet. Er wordt gestreefd naar een Nederland dat concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig is.

Voor hoogspanningsverbindingen en de daarbij behorende stations is met name het tweede nationale ruimtelijke belang relevant:

- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie. De ruimtebehoefte en het beleid voor ruimtelijke inpassing voor de nationale elektriciteitsinfrastructuur zijn uitgewerkt in de planologische kernbeslissing 'Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening' (zie daarvoor paragraaf 3.2.2).

In de realisatieparagraaf van de SVIR wordt verder de overdracht van de rijkstaak op het gebied van landschap aan de provincies benoemd (SVIR, pagina 95 en verder). Behoud, beheer en versterking van de Nationale Landschappen, met uitzondering van internationale verplichtingen zoals UNESCO's Stelling van Amsterdam, is niet langer een nationale taak, maar een provinciale taak. Ook het rijksbufferzonebeleid is niet langer als rijksbelang gedefinieerd. De verantwoordelijkheid hiervoor komt eveneens bij de provincies te liggen.

In de SVIR valt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, inmiddels Natuurnetwerk Nederland) wel onder de rijksbelangen, en wel als nationaal ruimtelijk belang nummer 11: 'ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en fauna-soorten'. Dit betreft de herijkte nationale Natuurnetwerk Nederland die uiterlijk in 2018 door provincies wordt gerealiseerd. De in Nederland gelegen Natura 2000-gebieden en de twintig Nationale Parken maken deel uit van het Natuurnetwerk Nederland, evenals de Noordzee en de grote wateren. Voor het Natuurnetwerk Nederland (met uitzondering van de grote wateren, de Noordzee en de Waddenzee) gelden onverkort het 'nee, tenzij'-regime en de Spelregels Natuurnetwerk Nederland. Een klein deel van het plangebied ligt in het Natuurnetwerk Nederland. In paragraaf 5.8 wordt hier nader op in gegaan.

#### *Ladder voor duurzame verstedelijking*

Verder is in de SVIR het instrument 'ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd, die moet worden doorlopen bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Deze ladder is in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in regelgeving verankerd, waarin is bepaald dat ieder bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, de ladder voor duurzame verstedelijking moet doorlopen. Onder een stedelijke ontwikkeling wordt verstaan: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Dit inpassingsplan maakt geen nieuwe stedelijke voorziening mogelijk. De ladder wordt daarom niet doorlopen.

#### 3.2.4 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het beleid dat in de SVIR is geformuleerd, is in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro) vastgelegd in regelgeving. In het Barro zijn nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. De elektriciteitsvoorziening is aangemerkt als een nationaal belang. Hieronder staat de huidige hoogspanningsverbinding zoals aangewezen in het Barro verbeeld (zie figuur 3.1).



Figuur 3.1 Hoogspanningsverbinding Barro

Het Barro schrijft voor dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een hoogspanningsverbinding het tracé van die hoogspanningsverbinding bevat en het gebruik als hoogspanningsverbinding toelaat. Een bestemmingsplan wijst alleen onder strikte voorwaarden een ander tracé van de hoogspanningsverbinding aan.

Voorliggend inpassingsplan voorziet in het verleggen van een deel van de bestaande hoogspanningsverbinding. Daarnaast maakt het de aanleg van het nieuwe hoogspanningsstation en de tijdelijke verbindingen mogelijk. Met deze ontwikkelingen wordt de elektriciteitsvoorziening gewaarborgd. De nieuwe verbinding wijkt – met instemming van de netbeheerder TenneT - iets af van het bestaande tracé dat in het Barro is opgenomen, weergegeven in figuur 3.1. Op termijn zal het Barro worden aangepast aan de nieuwe verbinding.

De structuurvisie buisleidingen (zie paragraaf 3.2.6) is eveneens vertaald in het Barro. Bestemmingsplannen mogen in de aangewezen buisleidingenstroken geen nieuwe activiteiten toelaten die een belemmering kunnen vormen voor de aanleg van een buisleiding van nationaal belang. Daar heeft afstemming over plaatsgevonden met de betreffende leidingbeheerders en er is onderzoek verricht naar het effect van de hoogspanningsverbindingen op de buisleidingen (zie paragraaf 5.11). Het project vormt geen belemmering voor de buisleiding.

### 3.2.5 Beleid met betrekking tot hoogspanningslijnen en het magneetveld

Rond hoogspanningslijnen ontstaan magneetvelden. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar dit onderwerp. Er is geen sprake van wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magnetische velden, maar wel Europees en nationaal beleid. Op basis van het wetenschappelijk onderzoek zijn in internationaal verband limieten aanbevolen voor de sterkte van het magnetisch veld. Deze houden in dat blootstelling aan meer dan 100 microtesla wordt afgeraden. Deze waarden worden ook in Nederland gehanteerd. De verzamelde wetenschappelijke gegevens wijzen op het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante associatie tussen het voorkomen van leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen en het ontstaan van leukemie bij kinderen.

De nota 'Nuchter omgaan met risico's'<sup>3</sup> gaat in op het voorzorgsbeginsel. Het voorzorgsbeginsel houdt in dat, wanneer een activiteit potentieel schadelijke effecten kan hebben, maatregelen ter voorkoming of beperking van die potentiële effecten niet achterwege mogen worden gelaten op de enkele grond, dat wetenschappelijk onzeker is of die effecten daadwerkelijk zullen optreden. De nota is nader ingevuld in de brief<sup>4</sup> met betrekking tot hoogspanningslijnen van 3 oktober 2005. Deze brief bevat een advies aan gemeenten en beheerders van het hoogspanningsnet. Het advies is gebaseerd op de beschikbare wetenschappelijke informatie en het voorzorgsbeginsel. Verder is het van toepassing bij de vaststelling van structuurvisies en bestemmingsplannen en bij de vaststelling van tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of wijziging van bestaande hoogspanningslijnen. Op basis van het beleidsadvies van het Rijk wordt geadviseerd om: "zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microtesla (de magneetveldzone)."

Naar aanleiding van concrete vragen van gemeenten, provincies en netbeheerders en enkele rechterlijke uitspraken, heeft het Rijk bij brief<sup>5</sup> van 4 november 2008, het advies van 3 oktober 2005 verduidelijkt. Enkele definities van begrippen als 'langdurig verblijf' en 'gevoelige bestemmingen' zijn nader verduidelijkt. Tot een 'langdurig verblijf' wordt gerekend, een ver-

<sup>3</sup> Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden, Ministerie van VROM, 2004

<sup>4</sup> Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 3 oktober 2005

<sup>5</sup> Verduidelijking van het advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 4 november 2008

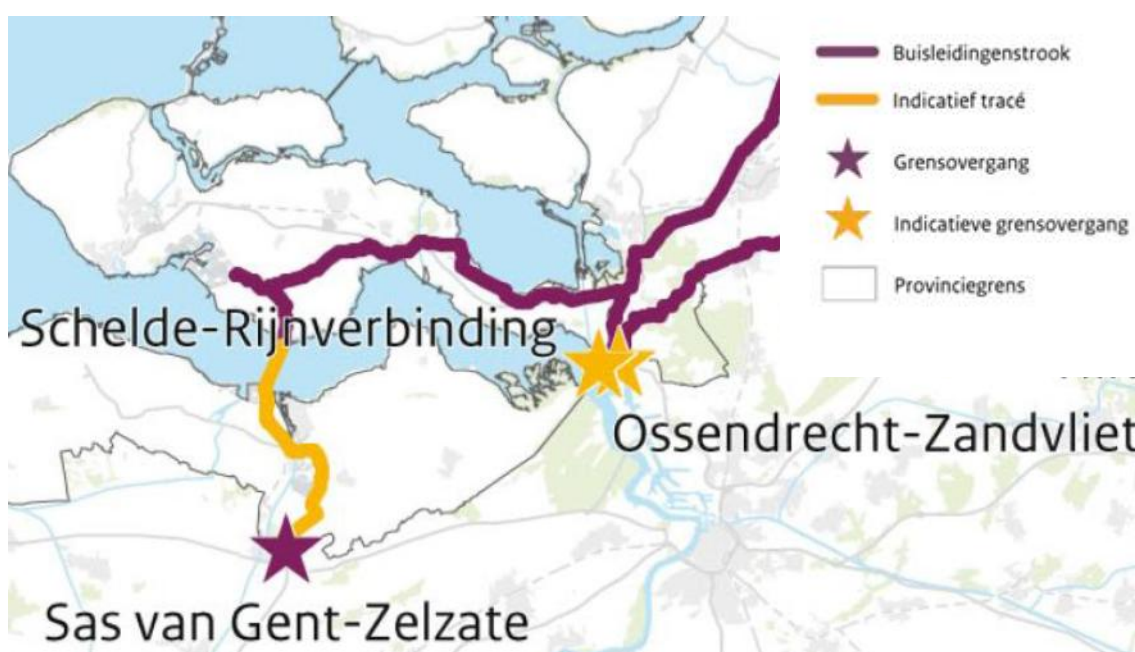


blijf van minimaal 14-18 uur per dag gedurende minimaal een jaar. Tot de 'gevoelige bestemmingen' worden woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen met bijbehorende erven en buitenspeelruimten gerekend. Daarnaast wordt dieper ingegaan op de betekenis van het zorgbeginsel als basis voor het beleid. De brief is gebaseerd op een advies van de Gezondheidsraad van 21 februari 2008.

Het beleidsadvies is van toepassing op nieuwe situaties en geldt enkel voor bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Het beleidsadvies is derhalve niet van toepassing op hoogspanningsstations, opstijgpunten en kabelverbindingen. In dit project is ook sprake van aanpassing van bovengrondse hoogspanningsverbindingen rondom het hoogspanningsstation. Deze verbindingen worden als nieuwe situatie aangemerkt, waar het beleidsadvies op van toepassing is. Er is een onderzoek verricht naar de magneetveldzone. In paragraaf 5.5 wordt hier aandacht aan besteed.

### 3.2.6 Structuurvisie buisleidingen (2012)

In de structuurvisie worden onder meer ruimtelijke reserveringen gemaakt voor toekomstige ondergrondse buisleidingen voor provinciegrens en vaak ook landsgrens overschrijdend transport van gevaarlijke stoffen.



Figuur 3.2 Buisleidingstraten uit Structuurvisie Buisleidingen 2012-2035

De tracés van de hoogspanningsverbindingen liggen nabij een buisleidingstrook en kruisen deze. Daar heeft afstemming over plaatsgevonden met de betreffende leidingbeheerders en er is onderzoek verricht naar het effect van de hoogspanningsverbindingen op de buisleidingen (zie paragraaf 5.11).

### 3.2.7 Crisis- en herstelwet

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) in werking getreden. Deze wet, die aanvankelijk tijdelijk was, heeft vanaf 25 april 2013 een permanent karakter gekregen. Doel van deze wet is de versnelling van projecten in het ruimtelijke domein, de bestrijding van de economische crisis en haar gevolgen en de bevordering van een goed en duurzaam herstel van de economische structuur van Nederland. Op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a Chw, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1 is bij een inpassingsplan afdeling 2 van die wet van toepassing.

Belangrijke gevolgen van de Crisis- en herstelwet voor dit project zijn:

- gemeenten en andere overheden kunnen geen beroep instellen tegen het inpassingsplan en andere besluiten van de rijksoverheid;

- beroepsprocedures moeten sneller doorlopen worden;
- het beroepschrift dient meteen de gronden van beroep te bevatten.

### 3.3 Provincie

#### 3.3.1 Omgevingsplan Zeeland 2012-2018

Op 28 september 2012 hebben Provinciale Staten van Zeeland het omgevingsplan Zeeland 2012-2018 vastgesteld. Met dit omgevingsplan wil de provincie economische groei in de komende jaren stimuleren. De provincie wordt in drie deelgebieden verdeeld, met elk een eigen thema: "Produceren op Land aan Zee" voor het centraal gelegen economisch gebied met zeehavens en industrie en steden, "Beleven van Land en Zee" voor het gebied grenzend aan de zee, en "Bloeien op Land en in Zee" voor het oostelijke gebied van Zeeland.

Het plangebied van het inpassingsplan ligt zowel binnen het centrale economische gebied, als binnen het oostelijke grensgebied van Zeeland.

In het Omgevingsplan is voor het op economie gerichte gebied aangegeven dat de kwaliteit van de zeehavens en industrie verbonden is met de ligging aan diep vaarwater en de ontwikkeling van de procesindustrie. Hier worden kansen genoemd voor onder andere energieproductie.

Het oostelijke deel van Zeeland wordt in het Omgevingsplan gekenschetst als een rustig gebied met een landelijk karakter, waar eveneens bedrijvigheid en ondernemerschap aanwezig is. Aangegeven wordt dat de provincie Zeeland als een stuwende kracht de ontwikkelingen die de kwaliteiten benutten wil versterken en ruimte wil bieden voor die ontwikkelingen.

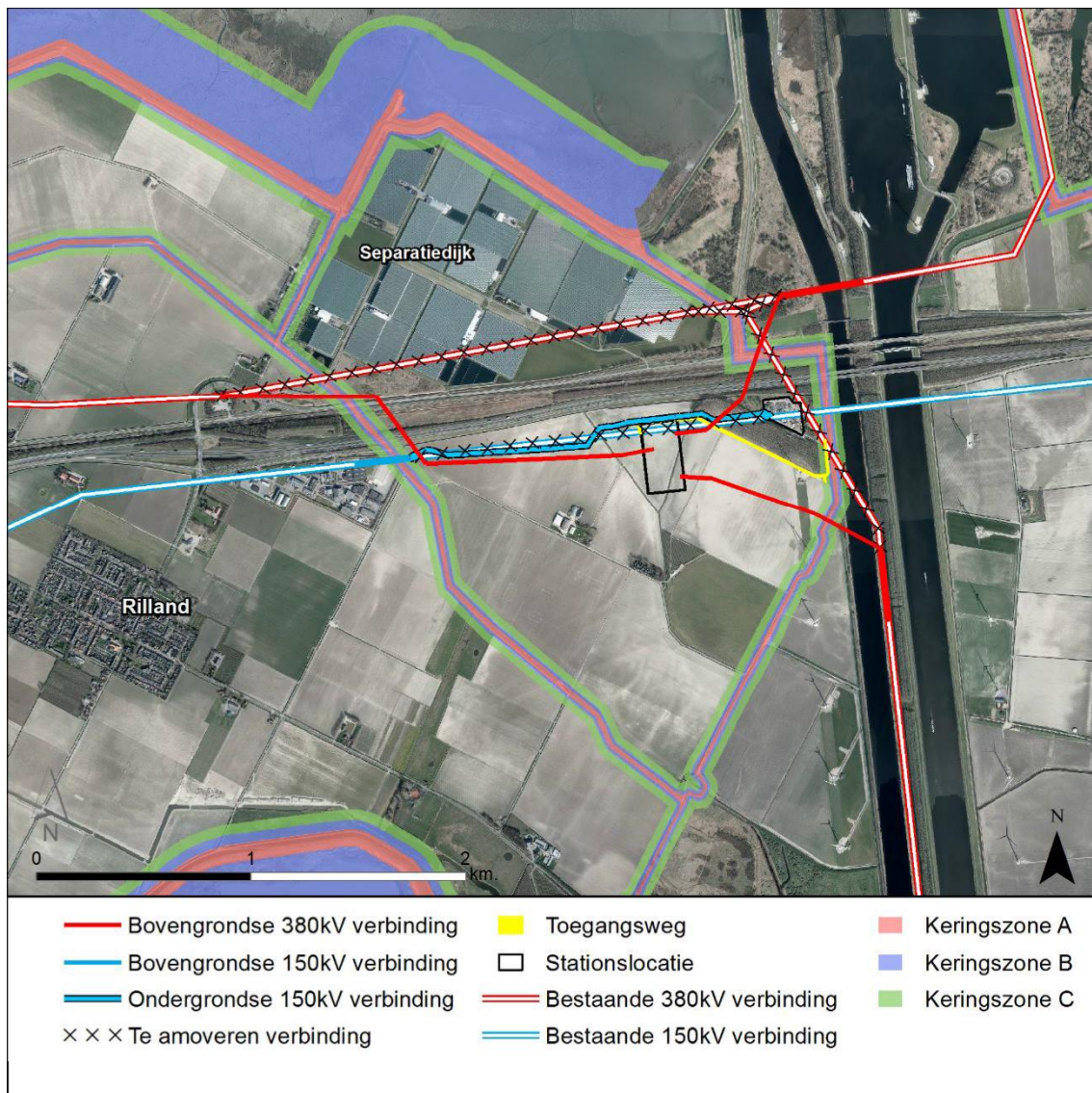
Het Omgevingsplan is uitsluitend bindend voor de provincie zelf en stelt daarmee niet rechtstreeks voorwaarden aan andere overheden en burgers. Om de doorwerking van de provinciale belangen te waarborgen, heeft de provincie de 'Verordening Ruimte' opgesteld. Deze verordening heeft een juridisch bindende doorwerking naar gemeentelijke bestemmingsplannen, maar niet naar een inpassingsplan van het Rijk.

#### 3.3.2 Verordening Ruimte

In de Verordening Ruimte zijn regels gegeven waar de inhoud van gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen. In het inpassingsplan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de Verordening Ruimte.

In de Verordening Ruimte is de regionale waterkering opgenomen die door het plangebied loopt. In figuur 3.3 is een uitsnede van deze regionale waterkering ter plaatse van het plangebied weergegeven.

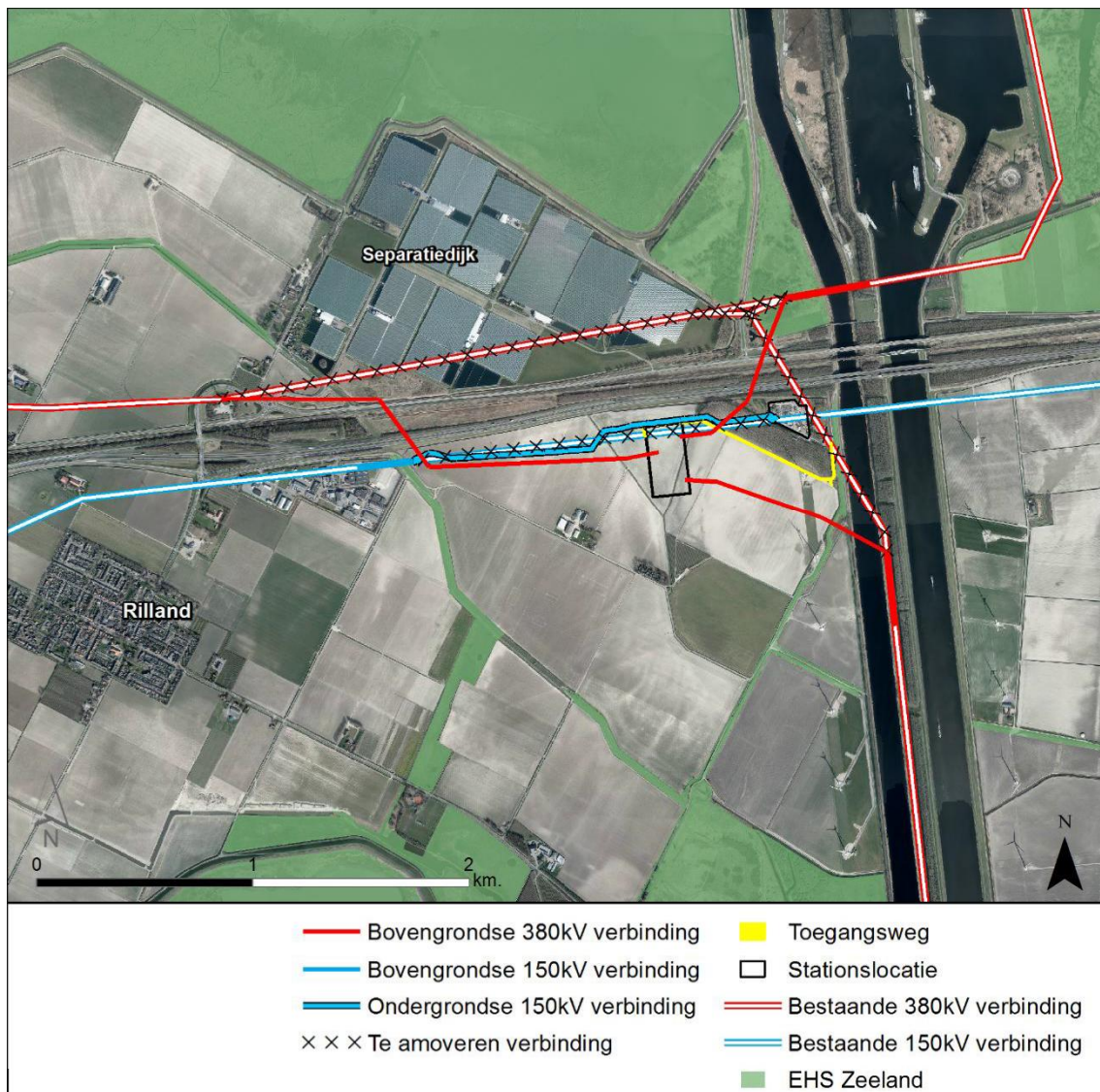




Figuur 3.3 Waterkeringen in en nabij het plangebied

In de Verordening Ruimte is bepaald dat de gronden die zijn aangemerkt als 'regionale waterkering' in een bestemmingsplan de bestemming 'Waterstaat - waterkering' moeten krijgen met een (eventuele) bijbehorende vrijwaringszone. Dit inpassingsplan maakt enkel de bovengrondse hoogspanningsverbinding mogelijk ter plaatse van de regionale waterkering en zal hier geen invloed op hebben. Binnen de vrijwaringszone van de waterkering hoeft geen hoogspanningsmast gebouwd te worden.

Een ander thema in de Verordening Ruimte dat in het plangebied van toepassing is, is 'Bestaande natuur'. In figuur 3.4 is een uitsnede van de kaart voor bestaande natuur ter plaatse van het plangebied weergegeven. Het gaat hier om het bestaande Natuurnetwerk Nederland (voorheen: EHS).



Figuur 3.4 Bestaande natuur in en nabij het plangebied

In de Verordening Ruimte is bepaald dat de als 'Bestaande natuur' aangewezen gronden, enkel de bestemmingen Natuur, Bos, Beschermde of Waardevolle dijk mogen krijgen, maar dat bestaand gebruik wel positief mag worden bestemd. Verder is bepaald dat geen nieuwe ontwikkelingen mogen worden toegestaan die wezenlijke kenmerken of waarden van de bestaande natuur per saldo significant aantasten. Een uitzondering wordt gemaakt voor ontwikkelingen waarbij sprake is van een groot openbaar belang, waar geen reële andere mogelijkheden zijn en de negatieve effecten worden beperkt en gecompenseerd. Tot een groot openbaar belang wordt in ieder geval gerekend de veiligheid, de drinkwatervoorziening, inrichtingen voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties voor de opsporing, winning, opslag of het transport van olie en gas.

Dit inpassingsplan maakt een tijdelijke nieuwe ontwikkeling mogelijk binnen een deel van de bestaande natuur. Dit betreft twee tijdelijke hoogspanningsmasten die een tijdelijke verbinding mogelijk maken tijdens het verleggen van de hoogspanningsverbindingen. Deze worden, na aanleg en ingebruikname van de nieuwe verbinding weer verwijderd.

De nieuwe verbinding sluit aan op een bestaande hoogspanningsmast in dit gebied en een andere bestaande mast in dit gebied wordt verwijderd. In paragraaf 5.8 wordt nader op de ontwikkeling in relatie tot natuurwaarden ingegaan.



Tot slot is een groot deel van het plangebied in de Verordening Ruimte aangewezen als 'Landschap en erfgoed'. In figuur 3.5 is een uitsnede van de kaart voor landschap en erfgoed ter plaatse van het plangebied weergegeven.



Figuur 3.5 Uitsnede Verordening Ruimte Kaart "Landschap en erfgoed" (groen)

Een deel van het plangebied is aangemerkt als 'landschap' en als 'landschap en erfgoed'. Voor beide specificaties geldt hetzelfde artikel van de Verordening Ruimte en gelden dus dezelfde regels. Bepaald is dat in de toelichting van bestemmingsplannen die in dit gebied liggen, inzicht wordt gegeven in de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden of elementen en dat een bestemmingsplan moet strekken tot behoud en bescherming van die landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

De extra kruising, de nieuwe 380 kV verbinding aan de zuidzijde en het nieuwe station hebben een effect op het zicht vanaf de A58. Het project heeft geen effect op het landschappelijk hoofdpatroon en dat het past binnen de aanwezige gebiedskarakteristiek. Voor het project is een landschapsplan<sup>6</sup> opgesteld, waarin inrichtingsmaatregelen zijn opgenomen die samen de ruimtelijke opbouw van het gebied versterken en de effecten van het project op het landschap verzachten. Met het geheel van tracering, inpassing, detaillering en uitvoering, inclusief de inrichtingsmaatregelen van het landschapsplan, wordt aan de eis van een goede ruimtelijke ordening voldaan. Op het landschap en erfgoed wordt in paragraaf 5.7 nader in gegaan.

In hoofdstukken 4 en 5 worden de thema's behandeld die, zoals uit het voorgaande blijkt, in de Verordening Ruimte voor het plangebied van belang zijn, te weten: regionale waterkering, bestaande natuur en landschap en erfgoed.

---

<sup>6</sup> Landschapsplan Hoogspanningsstation Rilland, Landschap in verandering, projectnummer 082135, 5 mei 2015

## 3.4 Gemeente

### 3.4.1 Bestemmingsplan 'Buitengebied'

De gemeente Reimerswaal heeft in 2013 een bestemmingsplan voor het buitengebied vastgesteld. Dit plan is voornamelijk conserverend van aard en legt daarmee de bestaande situatie vast.

De bestaande hoogspanningsverbindingen nabij Rilland zijn hierin met een dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding' bestemd. In paragraaf 1.4 is ingegaan op dit bestemmingsplan.

Het inpassingsplan maakt na inwerkingtreding voor de in het plangebied opgenomen gronden deel uit van de onderliggende vigerende bestemmingsplannen. Het nieuwe hoogspanningsstation, het opstijgpunt en de toegangsweg zijn in het inpassingsplan opgenomen met een enkelbestemming. De overige onderdelen van het project worden door middel van een dubbelbestemming of aanduiding planologisch geregeld.

### 3.4.2 Structuurvisie

De gemeente Reimerswaal heeft drie structuurvisies vastgesteld: 'Structuurvisie Kernen en Bedrijventerreinen', 'Structuurvisie Buitengebied' en 'Structuurvisie Aquacultuur'. Voor het plangebied van dit inpassingsplan is de structuurvisie Buitengebied van toepassing, die in september 2012 is vastgesteld.

De aanleg van het nieuwe 380 kV-hoogspanningsstation dat met dit inpassingsplan mogelijk wordt gemaakt is niet voorzien in de structuurvisie. Het plangebied ligt in de zone die in de structuurvisie is aangemerkt als agrarisch gebied met openheid. Het gebied is hoofdzakelijk gericht op de landbouw. Functies en teelten die de openheid aantasten weert de gemeente uit deze gebieden. Tevens is een vergaande vermenging van functies in dit pure landbouwgebied niet gewenst. In de gemeentelijke structuurvisie is de toekomstige Zuid-West 380 kV-verbinding al wel genoemd.

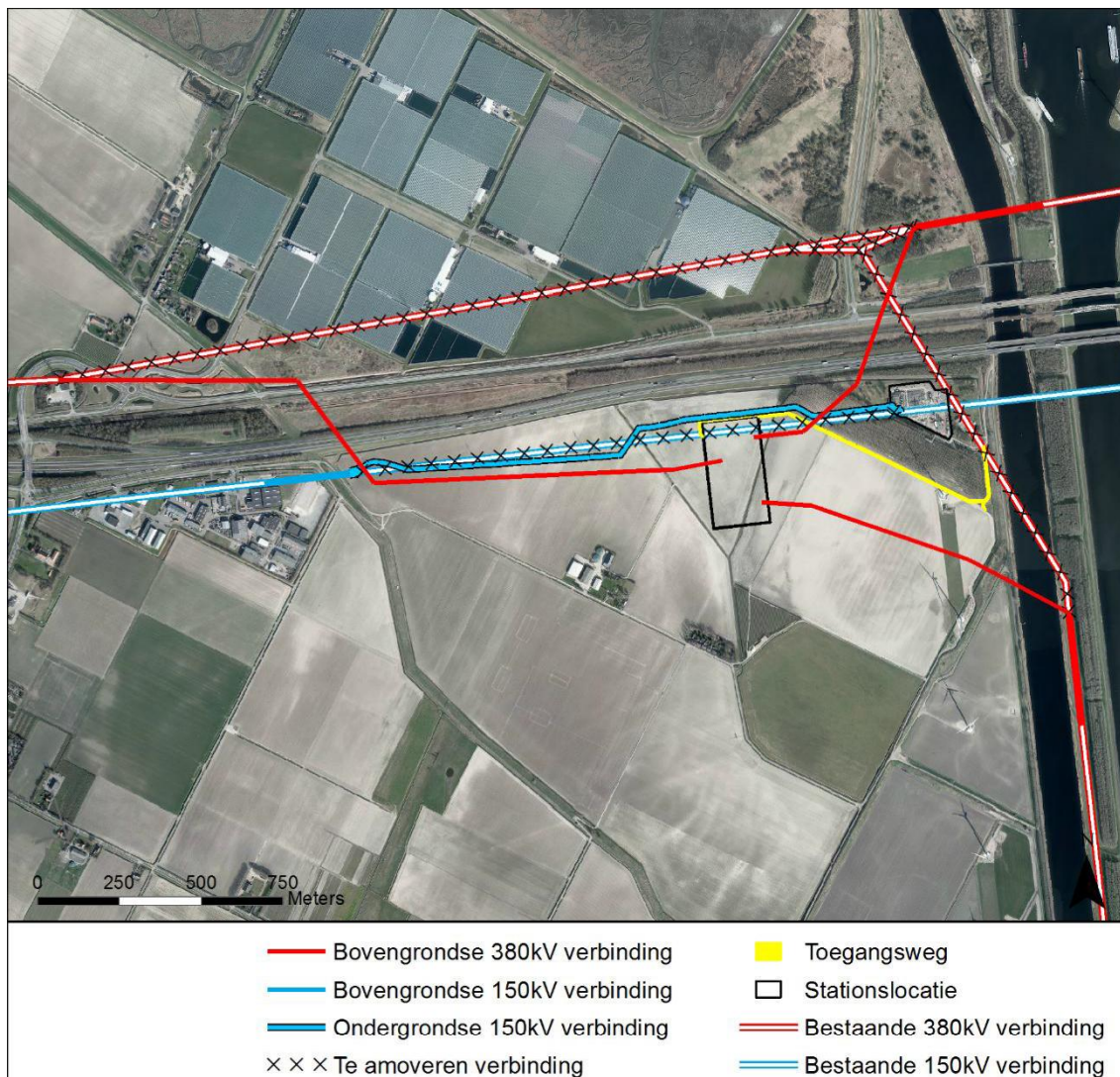
Op het landschap wordt in paragraaf 5.7 nader in gegaan. Hierin is aangegeven op welke manier de openheid van het landschap zoveel mogelijk behouden blijft en welke maatregelen worden genomen om de vermindering van openheid te mitigeren.



## 4 Projectbeschrijving

### 4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nadere beschrijving gegeven van het project. Achtereenvolgens komen de locatie van het hoogspanningsstation, de aanleg van het hoogspanningsstation en de aanpassingen aan de hoogspanningsverbindingen (aansluiting station en verkabeling van de 150 kV-hoogspanningsverbinding) aan de orde. Vervolgens wordt een beschrijving van de werkzaamheden gegeven en ten slotte wordt de laatste paragraaf aan het beheer en onderhoud gewijd. Onderdeel van het project is ook een landschappelijke inpassing. Deze wordt toegelicht in paragraaf 5.7. In figuur 4.1 is een globale weergave van het project weergegeven.



Figuur 4.1 De projectonderdelen

## 4.2 Locatiekeuze

### 4.2.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt aangegeven waarom voor deze locatie van het 380 kV-hoogspanningsstation is gekozen.

In paragraaf 1.2 inzake de nut en noodzaak van het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland is opgenomen dat het knelpunt van de beschikbaarheid en de belasting van de interconnectieverbinding naar Zandvliet, kan worden opgelost door de bestaande inlussing naar Zandvliet in de verbinding Borssele – Geertruidenberg te vervangen door een hoogspanningsstation. Het hoogspanningsstation dient dan ook in de directe nabijheid van de bestaande inlussing naar Zandvliet gerealiseerd te worden. Uitgangspunt is immers om geen onnodige lengte aan hoogspanningsverbindingen te realiseren. Hieronder wordt per onderzochte alternatieve locatie beschreven welke afweging plaats heeft gevonden.

### 4.2.2 Bestaande inlussingslocatie

Het nieuwe hoogspanningsstation is in ruimtelijke zin omvangrijker dan de bestaande inlussingslocatie, die bestaat uit één mast. Er moet rekening worden gehouden met de ruimte die nodig is voor de verschillende verbindingen die op het station aangesloten moeten worden en met de omvang van de installaties die tezamen het station vormen. De ruimte rondom de huidige locatie van de inlussing is krap. Bovendien is het gebied aangewezen als Natuurnetwerk Nederland. Om deze reden wordt het hoogspanningsstation niet op deze locatie gerealiseerd.

### 4.2.3 Locatie ten noorden van de A58

In de nabijheid van de bestaande inlussingslocatie ten noorden van de A58 zijn kassenbedrijven aanwezig en belemmeringen naar het noorden (Natura 2000 gebied) en het oosten (Schelde-Rijnkanaal). Dit maakt realisatie van een hoogspanningsstation op deze locatie technisch ingewikkeld en daarmee kostbaar. Ook vraagt een inpassing in dit gebied om ruimtelijk omvangrijke uitvoeringsoplossingen bij de kruising van het Schelde – Rijnkanaal.

### 4.2.4 Locatie ten oosten van het Schelde-Rijnkanaal en ten zuiden van de A58

Een hoogspanningsstation ten oosten van het Schelde-Rijnkanaal vergt een grotere reconstructie vanwege de kruising met het Schelde-Rijnkanaal en de nettechnische complexiteit (elkaar kruisende verbindingen). Bovendien is in dit gebied bebouwing aanwezig, waardoor een locatie ten oosten van het kanaal en ten zuiden van de A58 niet wenselijk is.

### 4.2.5 Locatie ten zuiden van de A58 en ten westen van het Schelde-Rijnkanaal

Direct ten zuiden van de A58 en van de bestaande inlussingslocatie, ten westen van het Schelde-Rijnkanaal, is voldoende ruimte aanwezig om het station technisch optimaal te realiseren zonder daarbij bestaande bebouwing te hoeven amoveren en met voldoende afstand tot het Schelde-Rijn Kanaal, in verband met de bescherming van de waterkering. Tevens is hier voldoende ruimte om de toekomstige Zuid-West 380 kV-verbindingen aan te sluiten zonder daarvoor ingrijpende ruimtelijke maatregelen te hoeven nemen.

### 4.2.6 Positionering van het hoogspanningsstation

De locatie ten zuiden van de A58 en ten westen van het Schelde-Rijnkanaal blijkt het meest geschikt vanwege de hierboven genoemde voordelen. Op deze locatie wordt het nieuwe 380 kV-hoogspanningsstation gepositioneerd. Daarbij is rekening gehouden met een zo groot mogelijke afstand tot de aanwezige woningen, de veiligheidscontour van de windturbines en dat de in- en uitgaande verbindingen langs bestaande obstakels (windturbines, 150 kV-station, ondergrondse kabels en leidingen) kunnen worden gevoerd.

Binnen de ruimte die dan nog resteert, is voor de exacte positionering van het station met name gekeken naar de technische voorwaarden. Bovendien is de oriëntatie van het station zodanig dat de benodigde oppervlakte zoveel mogelijk is beperkt.

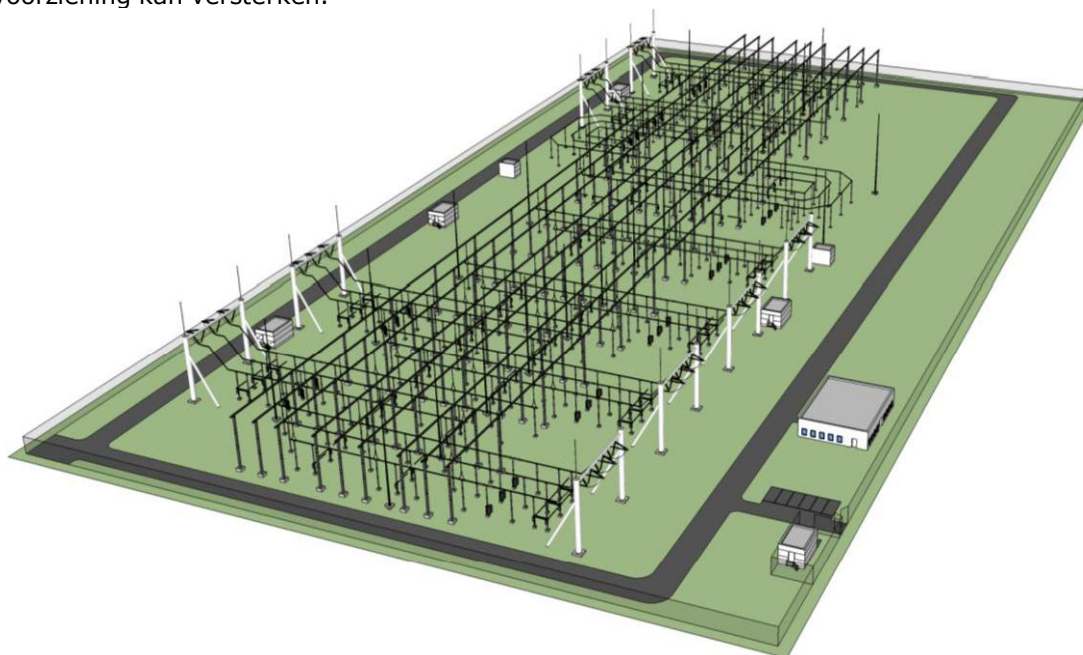


### 4.3 Bouw hoogspanningsstation en aanleg toegangsweg

Met de bouw van het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland kunnen de 380 kV-verbindingen Borssele – Rilland, Rilland – Zandvliet en Rilland – Geertruidenberg separaat aan- en afgeschakeld worden. Ten behoeve hiervan worden op het stationsterrein zes lijnvelden en twee koppelvelden gebouwd. Bij deze lijn- en koppelvelden worden in omvang zeer beperkte 'veldhuisjes' gebouwd en daarnaast wordt een dienstengebouw gerealiseerd.

Het station wordt tevens geschikt gemaakt om in de toekomst de nieuwe verbinding Borssele – Rilland 380 kV (Zuid-West 380 kV - West) en Rilland – Tilburg (Zuid-West 380 kV - Oost) aan te sluiten. Daarvoor zullen te zijner tijd vier extra velden worden gebouwd, de daarvoor benodigde ruimte wordt nu gereserveerd.

Voorts is er ruimte om in de verdere toekomst 380 kV/150 kV-transformatoren te kunnen realiseren zodat het station in de toekomst ook de regionale en de plaatselijke elektriciteitsvoorziening kan versterken.



*Figuur 4.2 Impressie hoogspanningsstation*

De nieuw aan te leggen permanente toegangsweg naar het 380 kV-hoogspanningsstation sluit aan op de bestaande toegangsweg naar het 150 kV-hoogspanningsstation. Om de bereikbaarheid van zowel het 150 kV- als het 380 kV-hoogspanningsstation bij calamiteiten te borgen, kan de bestaande onderhoudsroute van de windturbines richting het zuiden (naar de weg Zuidhof) gebruikt worden als calamiteitsroute. Ook gaat de nieuwe toegangsweg aan de noordzijde om het station heen en maakt daarmee een tweezijdige ontsluiting van het terrein van het station mogelijk.

### 4.4 Aanpassing hoogspanningsverbindingen

Het nieuwe 380 kV-hoogspanningsstation dient aangesloten te worden op de bestaande hoogspanningsverbindingen. De noodzakelijke bouwkundige reconstructiewerkzaamheden aan de masten ten behoeve van de aansluiting van de bestaande verbindingen richting het station, alsmede de aansluitingen en de tijdelijke verbindingen, worden eveneens planologisch mogelijk gemaakt met dit inpassingsplan.

De bestaande 380 kV-verbindingen Borssele-Geertruidenberg, Borssele-Zandvliet en Geertruidenberg-Zandvliet worden aangesloten op het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland. Deze aansluitingen op het nieuwe station worden in Wintrackmasten gebouwd (zie paragraaf 5.7).



Deze nieuwe verbindingstukken worden aangesloten op het station Rilland en op de bestaande hoogspanningsverbindingen. Ten westen van het station wordt de aansluiting richting Borssele gerealiseerd, ten oosten van het station worden de aansluiting naar het zuiden richting Zandvliet en de aansluiting noordoostelijk richting Geertruidenberg gerealiseerd.

#### 4.5 Werkzaamheden

Om het station te kunnen bouwen en aan te kunnen sluiten op de bestaande verbindingen zijn diverse werkzaamheden nodig. Als eerste zal de bestaande bovengrondse 150 kV-verbinding gedeeltelijk ondergronds worden gelegd ('verkabeld') om ruimte voor de bouw van het station en de aansluiting op de bestaande verbindingen te maken. Voor de aanleg van een kabelverbinding zal een kabelsleuf gegraven worden. Hiervoor zijn langs het gehele kabeltracé werkterreinen nodig. De werkwegen en werkterreinen worden niet geregeld in dit inpassingsplan, maar zullen -voor zover nodig- door middel van vergunningen worden gereguleerd en gerealiseerd. Enerzijds dienen de werkterreinen om de vrijgekomen grond op te slaan, anderzijds om het gewenste transport van materieel plaats te laten vinden. Om de kabelverbinding weer aan te kunnen sluiten op de bestaande bovengrondse lijn wordt een opstijgpunt gemaakt. Middels een juk wordt dan de overgang tussen de kabel en de lijn gemaakt.

Vervolgens wordt het te bebouwen oppervlak voor het station bouwrijp gemaakt, hiervoor zal eerst een zandpakket aangebracht worden om de gewenste zetting te bereiken. Na de zettingsperiode zullen de benodigde heipalen worden geslagen en de funderingen worden aangebracht. Nadat het betonwerk is afgerond zal het staal voor de componenten geplaatst worden, zullen de benodigde stationsportalen gepositioneerd worden en worden de gebouwen opgericht. Als laatste zullen de primaire en secundaire installatiedelen worden geplaatst en aangesloten.

Voor wat betreft de lijnen zijn diverse reconstructiewerkzaamheden nodig, aangezien de drie bestaande verbindingen moeten worden aangesloten op het nieuwe 380 kV-hoogspanningsstation. Hierbij dient het elektriciteitstransport gewaarborgd te blijven. Hiervoor is één tijdelijke verbinding van circa 800 meter nodig, waarmee de bestaande 380 kV-verbinding tijdelijk wordt omgelegd, zodat één bestaande mast kan worden aangepast en de nieuwe masten gebouwd kunnen worden. Tevens worden diverse nieuwe masten vooraf in het open veld gebouwd. Zodra de nieuwe masten staan, kunnen er geleiders getrokken worden en aangesloten worden op het station en op de bestaande verbinding. Nadat de nieuwe lijnen de transportfunctie hebben overgenomen kunnen de oude niet meer in gebruik zijnde masten worden afgebroken.

#### 4.6 Beheer en onderhoud

Hoogspanningsstation Rilland is normaliter onbemand. Wanneer de verbinding in werking is, vinden diverse activiteiten door de netwerkbeheerder plaats in het kader van inspectie en onderhoud. Er vinden inspecties van de componenten plaats. Daarnaast worden metingen aan de componenten gedaan. Jaarlijks worden de verbindingen visueel geïnspecteerd per helikopter. Bij deze inspectie wordt gekeken of obstakels te dicht bij de lijn komen (bomen/struikgewas). Daarnaast vindt steekproefsgewijs inspectie van de masten plaats.

Reparatiewerkzaamheden aan de bewegende delen in een mast, bijvoorbeeld aan de ophangvoorzieningen van de geleiders en de isolatoren, vinden slechts incidenteel plaats. De lijnonderdelen zijn namelijk ontwikkeld om minimaal 35 jaar mee te gaan.

Het betreden van de gronden onder de lijn wordt geregeld via de zakelijk rechtsovereenkomsten die TenneT sluit met grondeigenaren of, als geen overeenstemming is bereikt over een zakelijk rechtsovereenkomst, via zogenaamde gedoogplichten (Belemmeringenwet Privaatrecht).

## 5 Omgevingsaspecten

### 5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt de verantwoording voor de locatiekeuze en uitvoering van het project aan de hand van de uitkomsten van de haalbaarheidsstudies van de relevante omgevingsaspecten.

### 5.2 Milieueffectrapportage (m.e.r.)

De vaststelling of er sprake is van een m.e.r.(beoordelings)-plicht vindt plaats aan de hand van het Besluit milieueffectrapportage, en specifiek op basis van de bijlage van het Besluit. In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is vastgelegd voor welke activiteiten en daaraan gekoppelde plannen of besluiten een m.e.r. moet worden doorlopen. In onderdeel D is vastgelegd voor welke activiteiten, plannen en besluiten een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt.

Eén van de activiteiten betreft 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een bovengrondse hoogspanningsleiding' (categorieën C24 en D 24.1).

Volgens de beschrijving van categorie C 24 wordt de relevante drempel voor de m.e.r.-plicht bepaald door een spanning van 220 kilovolt of meer en een lengte van 15 kilometer of meer. Volgens de beschrijving van categorie D 24.1 wordt de relevante drempel voor de m.e.r.-beoordelingsplicht bepaald door een spanning van 150 kilovolt of meer en een lengte van 5 kilometer of meer in een gevoelig gebied.

Het plan 'Hoogspanningsverbinding Rilland' ligt ruim onder de gestelde plandrempels van de categorieën C24 en D 24.1, omdat de lengte van de verbinding circa 4 kilometer bedraagt waarvan circa 400 meter in gevoelig gebied (Natuurnetwerk Nederland) ligt.

In artikel 2 lid 5 van het Besluit m.e.r. is bepaald dat de drempelwaarden genoemd in de D-lijst indicatief zijn. Dat wil zeggen dat een activiteit, ook al blijft deze onder de drempelwaarde, toch m.e.r. (beoordelings)plichtig kan zijn, gelet op de kenmerken en/of de plaats van het project of gelet op de kenmerken van het potentiële effect, zoals benoemd in EU richtlijn milieubeoordeling projecten, waarvan de selectiecriteria hieronder worden weergegeven. De drempelwaarden D24.1 uit het Besluit m.e.r. worden niet overschreden. Er is daarom een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.- beoordeling' uitgevoerd. Conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. dient in dat geval namelijk aan de hand van de criteria uit Bijlage III van de Europese richtlijn m.e.r. te worden getoetst of er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden door de voorgenomen activiteiten.

De m.e.r.-plicht voor plannen kan ook voortkomen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Plannen of besluiten voor activiteiten die mogelijk leiden tot significante gevolgen op Natura 2000 gebieden moeten worden getoetst middels een passende beoordeling. Wettelijke plannen waarvoor deze passende beoordeling moet worden gemaakt zijn ook m.e.r.-plichtig. Voor het inpassingsplan hoeft geen passende beoordeling te worden opgesteld (zie paragraaf 5.8), een m.e.r.-plicht is dus ook niet aan de orde.

### Vormvrije m.e.r. Beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaat uit een toets aan Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten. In hoofdlijnen dient het project te worden getoetst aan:

1. Kenmerken van het project;
2. Plaats van het project;
3. Kenmerken van het potentiële effect.

In tabel 5.1 worden de mogelijke milieueffecten behandeld. Eerst wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van de activiteit en de plaats van de activiteit. Vervolgens wordt ingegaan op de kenmerken van de gevolgen van de activiteit. Hierbij wordt gekeken of er mogelijk (belangrijke) nadelige milieugevolgen ontstaan en of er verzachtende (mitigerende) of compenserende maatregelen kunnen worden genomen om eventueel het milieueffect te verminderen of teniet te doen.

Tabel 5.1 Mogelijke milieueffecten Hoogspanningsstation Rilland

<b>Kenmerken van het project</b>	
Omvang van het project (relatie met drempel D lijst)	C24: - De hoogspanningsverbinding heeft een spanningsniveau van 380 kilovolt. Dit is boven de drempelwaarde van 220 kV. Deze drempelwaarde geldt met een lengte van 15 kilometer of meer. - De hoogspanningsverbinding heeft een lengte van 4 kilometer. Dit is ver onder de drempelwaarde. D 24.1: - De hoogspanningsverbinding betreft 380 kilovolt. Dit is boven de drempelwaarde van 150 kilovolt. Deze drempelwaarde geldt echter in combinatie met de lengte in gevoelig gebied, waardoor de verbinding niet aan de drempelwaarde voldoet. - De hoogspanningsverbinding heeft een lengte van circa 4 kilometer, waarvan circa 400 meter in gevoelig gebied (Natuur netwerk Nederland, voorheen: EHS). Dit is ver onder de drempelwaarde van 5 kilometer in gevoelig gebied. Bovendien ligt in de huidige situatie ook een hoogspanningsverbinding in dit gevoelige gebied, die deels geamoveerd wordt.
Cumulatie met andere projecten	In de toekomst zal een nieuwe 380 kV-verbinding tussen Borssele en Tilburg worden gerealiseerd, de zogenaamde Zuid-West 380 kV-verbinding. Hiervoor worden twee separate planologische procedures gevolgd, één voor het traject Borssele-Rilland en één voor het traject Rilland-Tilburg. Deze nieuwe 380 kV-verbindingen zullen in de toekomst ook op het hoogspanningsstation Rilland worden aangesloten. Om te anticiperen op de aanleg van deze nieuwe verbindingen houdt voorliggend inpassingsplan rekening met het beoogde tracé en extra aansluit- en schakelcapaciteit van die verbindingen. Op het moment van terinzagelegging van voorliggend inpassingsplan is de exacte invulling van de Zuid-West 380 kV-verbindingen nog niet bekend.
Gebruik natuurlijke hulpbronnen	Voor het project worden natuurlijke hulpbronnen gebruikt voor de vervaardiging van de verbinding, de masten en het schakelstation. Verder kunnen de gronden waarop het schakelstation en de verbinding worden gerealiseerd als natuurlijke hulpbron worden aangemerkt.

Productie afvalstoffen	Afvalstoffen, zoals bouwafval, emissie van verkeer en transport, restproducten, etc., ontstaan met name in de aanlegfase van de hoogspanningsverbinding. Bij het beheer en onderhoud zal de afvalproductie zeer beperkt zijn.
Verontreiniging en hinder	Verontreiniging en hinder is als gevolg van de hoogspanningsverbinding en het hoogspanningsstation niet of zeer beperkt aan de orde. Hiervoor wordt verwezen naar paragrafen 5.4 (geluid) en 5.13 (luchtkwaliteit). Zichthinder is een aspect dat op kan treden, omdat de verbinding op een locatie wordt gerealiseerd waar op dit moment weinig hoge bouwwerken zijn gesitueerd. Echter, de woningen van bewoners die hinder kunnen ondervinden zijn op een zodanige afstand (circa 350 meter) gelegen, dat hier nauwelijks sprake van zal zijn.
Risico voor ongevallen	Voor externe veiligheid wordt verwezen naar paragraaf 5.11 en voor niet gesprongen explosieven naar 5.12.
<b>Plaats van de projecten</b>	
Bestaand grondgebruik	Momenteel is het plangebied grotendeels agrarisch in gebruik. Dit gebruik kan in de toekomst grotendeels gehandhaafd blijven. Voor de gronden van het station, de mastlocaties, het opstijgpunt en de toegangsweg geldt dit niet. Tevens wordt de verbinding over een snelweg, provinciale weg en spoorweg aangelegd.
Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied	Het gebied waar het hoogspanningsstation is beoogd is momenteel agrarische grond. Dit is slechts een klein deel van de totale agrarische grond in de omgeving en zal daarom niet tot significant verlies leiden. Een klein deel van het plangebied is Natuurnetwerk Nederland. Hier is in de huidige situatie ook een hoogspanningsmast aanwezig. Tijdens de aanleg zal hier mogelijk een tijdelijke verstoring plaatsvinden. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 5.8.
Opnamevermogen milieu met aandacht voor wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, H/V richtlijngebieden, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingsdichtheid, landschappelijk historisch cultureel of archeologische gebieden van belang.	In de omgeving van het plangebied zijn wetlands aanwezig, namelijk de Ooster- en Westerschelde. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 5.8. Voor cultuurhistorisch en archeologische waarden van het gebied wordt verwezen naar paragraaf 5.14.
Natura 2000	In de omgeving van het plangebied zijn Natura 2000 gebieden aanwezig. Deze maken geen onderdeel uit van het plangebied. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 5.8. Uit de uitgevoerde voortoets blijkt dat effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten en een passende beoordeling niet nodig is.
<b>Kenmerken van het potentiële effect</b>	
Bereik van het effect (geografisch en grootte getroffen bevolking)	Water en Bodem: Verwezen wordt naar paragrafen 5.6 en 5.10. Archeologie: Verwezen wordt naar paragraaf 5.14. Geluid: Verwezen wordt naar paragraaf 5.4. Natuur: Verwezen wordt naar paragraaf 5.8.

	<p>Flora en Fauna: Verwezen wordt naar paragraaf 5.8.</p> <p>Verkeer: De ontwikkeling heeft geen noemenswaardige verkeer aantrekkende werking. Enkel bij de aanleg zal het verkeer en transport toenemen. Dit effect is tijdelijk van aard.</p> <p>Lucht: Verwezen wordt naar paragraaf 5.13.</p> <p>Externe veiligheid: Verwezen wordt naar paragraaf 5.11.</p> <p>Explosieven: Verwezen wordt naar paragraaf 5.12.</p> <p>Magnetische velden: Uit de uitgevoerde berekening van de magneetvelden is gebleken dat uitgaande van het beleidsadvies van de Minister van IenM geen sprake is van een toename van het aantal gevoelige bestemmingen. Verwezen wordt naar paragraaf 5.5.</p>
Grensoverschrijdend karakter	Er treden geen milieueffecten op over landsgrenzen.
Orde van grootte en complexiteit effect	Gezien de aard en ligging van het plangebied, de afstand tot Natura 2000-gebieden en de aard van het tussengebied zijn negatieve effecten als gevolg van de (tijdelijke) werkzaamheden in het plangebied en de inrichting en het gebruik van het plangebied op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied op voorhand uitgesloten.
Waarschijnlijkheid effect	De mate waarin door mensen daadwerkelijk hinder wordt ervaren, wordt verwaarloosbaar geacht.
Duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	Effecten van de verbinding en het station op het milieu vinden enkel plaats tijdens de aanleg en bouw. Deze effecten zijn beperkt en leiden niet tot aanzienlijke milieueffecten. De situatie ter plaatse van de hoogspanningsmasten zal na de werkzaamheden weer in de huidige staat terugkeren.
CONCLUSIE	Gelet op het voorgaande, in combinatie met de uitgevoerde onderzoeken die in de volgende paragrafen worden samengevat, zijn er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Nadere analyse in een MER/m.e.r.-beoordeling is niet noodzakelijk.

### 5.3 Milieuzonering

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening is een scheiding tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige objecten wenselijk. Op deze manier wordt enerzijds hinder en gevaar op gevoelige functies, zoals woningen, voorkomen of zoveel mogelijk beperkt, en anderzijds wordt voldoende zekerheid geboden aan bedrijven, zodat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

De brochure 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG-brochure) uit het jaar 2009 geeft een advies over richtafstanden. Voor elektriciteitsdistributiebedrijven zijn enkel richtlijnen opgesteld voor distributiebedrijven met een transformatorvermogen, waarbij verschillende richtafstanden gelden ten opzichte van gevoelige functies, afhankelijk van het opgestelde transformatorvermogen (de SBI-2008 codes 35 C1 t/m C5). Het is van belang dat voor elk van de overlastgevende aspecten een specifieke minimale afstandsmaat is opgenomen. Uitsluitend de aspecten geluid en gevaar zijn relevant.

Bij het hoogspanningsstation Rilland is het mogelijk om transformatoren te plaatsen. Met transformatoren valt het station in de categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen >1000 MVA', SBI-2008 code 35-C5. Hiervoor wordt een richtafstand van 500 meter voor het aspect geluid en 50 meter voor het aspect gevaar geadviseerd. De dichtstbijzijnde gevoelige functies (woningen) bevinden zich op een afstand van circa 350

meter. Van de VNG-richtlijnen kan worden afgeweken als een goede ruimtelijke ordening blijft geborgd. In paragraaf 5.4 wordt ingegaan op de feitelijke geluidbelasting van het nieuwe hoogspanningsstation. Daaruit blijkt dat voldoende afstand tot omliggende woningen wordt aangehouden.

Omdat het gelijktijdig in te schakelen elektrische vermogen van de buiten opgestelde transformatoren meer dan 200 MVA bedraagt, valt het hoogspanningsstation onder de categorie 20.1.b van onderdeel C van bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Gelet op onderdeel D van bijlage I van het Bor wordt de inrichting daarom aangemerkt als een inrichting die in belangrijke mate geluidhinder kan veroorzaken. Het terrein waarop het hoogspanningsstation wordt opgericht zal hierom voorzien moeten worden van een geluidzone in het kader van de Wet geluidhinder. Via de juridisch bindende onderdelen van het inpassingsplan (de planregels en verbeelding) is dit gewaarborgd. Op het aspect geluid en het geluidonderzoek, wordt in paragraaf 5.4 nader ingegaan. Op het aspect magneetvelden wordt in paragraaf 5.5 ingegaan en op het aspect externe veiligheid in paragraaf 5.11.

## 5.4 Geluid

### 5.4.1 Hoogspanningsverbindingen

De bovengrondse delen van de hoogspanningsverbindingen kunnen geluidseffecten veroorzaken. Er kan sprake zijn van windfluiten en vooral bij vochtige weersomstandigheden kan een knetterend geluid optreden door elektrische ontladingen (coronageluid). Dit gebeurt rondom geleiders die vervuild zijn of oneffenheden tonen. Er is voor het coronageluid en windfluiten - anders dan voor industrie-, spoor- of wegverkeerslawaai - in Nederland en ook internationaal geen (wettelijk) toetsingskader voorhanden. De mogelijke geluidseffecten van de verbinding en de aanvaardbaarheid daarvan zijn beoordeeld op basis van berekeningen en (belevings)onderzoek naar de klachten over de geluidsproductie van hoogspanningsverbindingen.

#### *Coronageluid*

Bij het ontwerp van een nieuwe hoogspanningsverbinding hanteert TenneT specificaties voor de geluidsniveaus als gevolg van het coronageluid. Onder droge omstandigheden is de ontwerpnorm 30 dB(A) op een afstand van 37 meter van de as van de lijn, ongeacht de optredende windsnelheid. Onder natte omstandigheden is maximaal 45 dB(A) de ontwerpnorm conform het 'PVE Lijnen' van TenneT op 37 meter van de as van de lijn. Deze natte weersomstandigheden doen zich in Nederland op jaarbasis gedurende 7-8 % van de tijd voor. De dichtstbijzijnde woningen bevinden zich op circa 350 meter afstand.

Door KEMA is in 2010 en 2014 bureauonderzoek<sup>7</sup> gedaan naar de te verwachten geluidsproductie van de geleiders die bij de nieuwe Wintrackmasten worden toegepast. De onderzoeken zijn verricht op basis van empirische gegevens en diverse metingen. Uit de onderzoeken blijkt dat op 37 meter uit het hart van de lijn het geluidsniveau onder droge weersomstandigheden minder dan 20 dB(A) is en onder natte weersomstandigheden in de meeste gevallen ruim onder de 45 dB(A). Er wordt op 37 meter uit het hart van de lijn dan ook voldaan aan de geluideisen.

In 2011 is door TNO onderzoek<sup>8</sup> verricht naar de beleving van hinder door coronageluid. Uit het onderzoek blijkt dat coronageluid circa 4 dB hinderlijker wordt ervaren dan wegverkeersgeluid. Voor wegverkeersgeluid wordt in de Wet geluidhinder de voorkeursgrenswaarde van 48 dB  $L_{den}$  gehanteerd. Algemeen wordt gesteld dat verkeersgeluidsniveaus lager dan 48 dB  $L_{den}$  niet leiden tot een onaanvaardbaar leefklimaat. Uit het onderzoek van TNO kan worden afgeleid dat de hinder van coronageluid met een geluidsniveau van 44 dB  $L_{den}$  overeenkomt

---

<sup>7</sup> Project: Update Wintrackmasten Geluidsberekeningen, 74101494-ETDPOL 12-00526 (rev. 7.0), d.d. 10 april 2014, Kema

<sup>8</sup> Hinder door coronageluid, TNO-060-UT-2011-01530 d.d. 30 augustus 2011, TNO

met de hinder van wegverkeerslawaai van 48 dB  $L_{den}$ . Coronageluid met een geluidsniveau van 44 dB  $L_{den}$  of lager zal dan ook niet leiden tot een onaanvaardbaar leefklimaat

Rekening houdend met de tijdelijke aard van de natte weersomstandigheden (7-8% van de tijd) resulteert het coronageluidniveau in een (etmaal)gemiddelde geluidbelasting uitgedrukt in  $L_{den}$  van ongeveer 41 dB op 37 meter van de as van de lijn. De geluidbelasting is derhalve lager dan een geluidbelasting van 44 dB  $L_{den}$  waarvan gesteld is dat het niet zal leiden tot een onaanvaardbaar leefklimaat. Dit berekende geluidsniveau ligt bovendien ook onder het niveau waarvoor op basis van een aantal andere onderzoeken<sup>9</sup> kan worden afgeleid dat dit niet zal leiden tot hinder. Bij een dergelijk geluidsniveau is er geen sprake van een onaanvaardbaar akoestisch leefklimaat.

Uit het onderzoek van KEMA blijkt ook wat het geluidsniveau is direct onder de hoogspanningsverbindingen. Deze bedraagt onder droge weersomstandigheden maximaal 21 dB(A) en onder natte weersomstandigheden in de meeste gevallen ruim onder de 45 dB(A) (en in uitzonderlijke situaties maximaal 47 dB(A)). Het geluidniveau direct onder de verbinding wijkt niet wezenlijk af van de geluidssituatie op 37 meter afstand en er is ook daar geen sprake van een onaanvaardbaar akoestisch leefklimaat.

Conclusie is dat coronageluid onder droge weersomstandigheden nauwelijks hoorbaar zal zijn en daarmee ook geen hinder zal veroorzaken bij woningen op een afstand van 37 meter of meer van de as van de verbinding. Onder natte omstandigheden zijn regen gedurende de nacht, geopende ramen en weinig wind en achtergrondgeluidsbronnen van invloed op de mate waarin coronageluid hoorbaar zal zijn bij woningen op een afstand van 37 meter van de as van de verbinding. Deze omstandigheden doen zich maar zeer beperkt voor. Op grond hiervan is het effect van coronageluid op de gezondheid en het welbevinden van omwonenden zeer beperkt en in vrijwel alle voorzienbare gevallen lager dan van andere geluidbronnen, zoals wegverkeer.

De reconstructie van de hoogspanningsverbinding in het inpassingsplan leidt niet tot onaanvaardbare geluidshinder ter plaatse van omliggende woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. De dichtstbijzijnde woningen liggen op circa 350 meter afstand van het project. De mogelijke geluidseffecten staan, zeker gelet op deze afstand, niet in de weg aan een goede ruimtelijke ordening.

#### *Windfluiten*

Een effect dat daarnaast kan optreden bij bovengrondse hoogspanningsverbindingen is het fluiten van de lijnen en masten in de wind. Dit geluid bevindt zich in het hoogfrequente gebied (hoge tonen). Een eigenschap van hoogfrequent geluid is dat dit geluid met de afstand sterker afneemt dan geluiden in een lagere frequentie. Het fluiten van de hoogspanningslijnen en de masten is dus steeds minder hoorbaar, hoe verder men van de lijn af staat. Ook wordt het optredende geluid gemaskeerd door andere optredende windeffecten zoals het ruisen van bewegende takken in de wind, andere 'fluitende objecten' etc.

Doordat alle onderdelen van het ontwerp van de masten een ronde vormgeving krijgen, wordt windfluiten zoveel mogelijk voorkomen. Als het voorkomt, zal het geluid niet zo sterk zijn. Van cumulatie van geluid door windfluiten en corona is geen sprake. Windfluiten zal, als het al optreedt, niet gelijktijdig met coronageluid optreden omdat de omstandigheden waaronder beide kunnen voorkomen sterk verschillen. Windfluiten kan voorkomen bij hoge windsnelheden, hierdoor ontstaan hoge achtergrondgeluiden die het geluid zullen maskeren. Er is derhalve geen sprake van onaanvaardbare geluidshinder ter plaatse van omliggende woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen.

---

<sup>9</sup> Onderzoek van Perry uit 1972 en het onderzoek van TNO uit 2011

#### 5.4.2 Hoogspanningsstation

Tevens is onderzoek uitgevoerd naar de geluidssituatie voor het hoogspanningsstation<sup>10</sup>. Uit dat onderzoek blijkt dat ten gevolge van het beoogde schakelstation ter plaatse van de dichtbij (op 350 meter afstand) gelegen woningen, etmaalwaarden kunnen optreden van ten hoogste 49 dB(A). Hierbij is reeds rekening gehouden met een toeslag van 5 dB voor het tonale karakter van het geluid. Op grond van de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening' geldt een streefwaarde voor het gebiedstype 'landelijk omgeving' van 40 dB(A). Met name vanwege de snelweg zal het referentieniveau van het omgevingsgeluid evenwel hoger zijn dan deze waarde. Gelet hierop zou de streefwaarde voor 'rustige woonwijk, weinig verkeer' (45 dB(A) etmaalwaarde) gehanteerd kunnen worden. De geluidbelasting overschrijdt de streefwaarde op grond van de handreiking. Wel wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) op grond van de Wet geluidhinder.

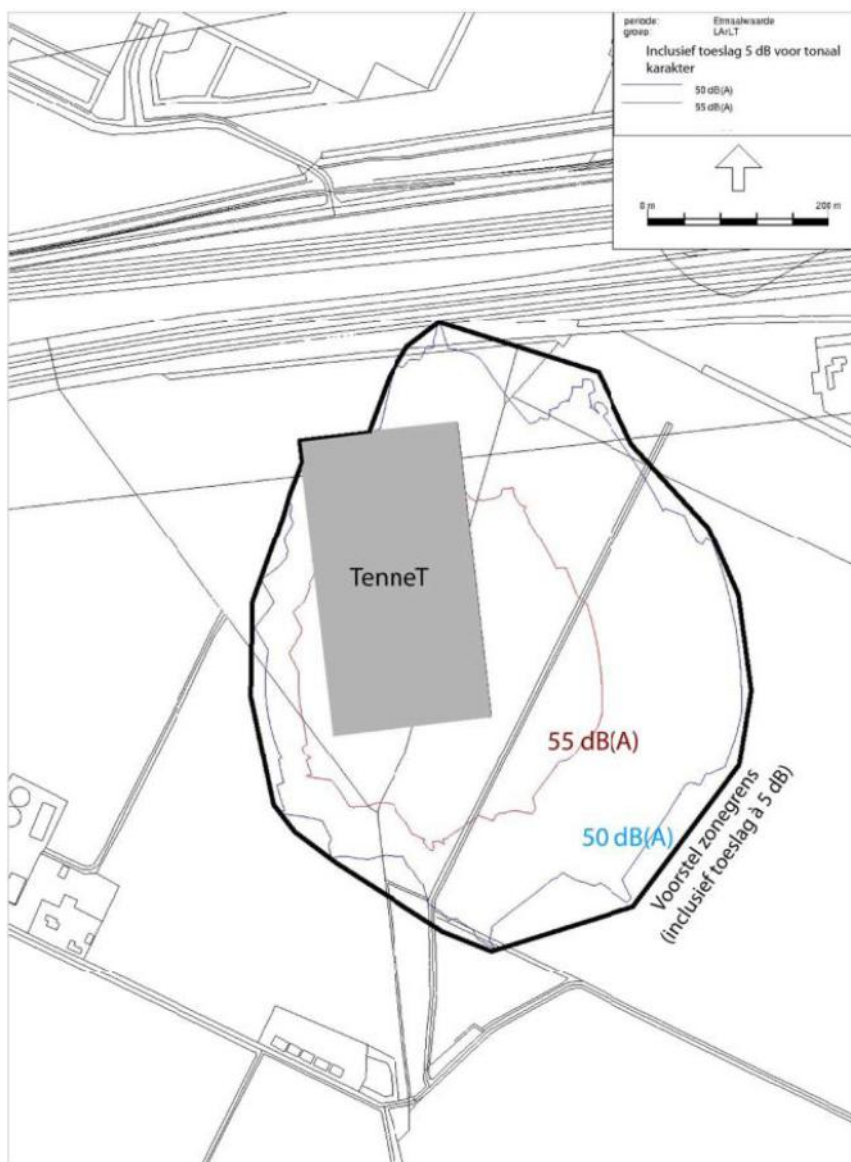
Middels maatregelen in de vorm van de plaatsing van een extra wand per transformator kan worden bewerkstelligd dat de etmaalwaarden ter plaatse van woningen beperkt blijven tot ten hoogste 42 dB(A). Ook hierbij is reeds rekening gehouden met een toeslag voor het tonale karakter van het geluid. De verwachte etmaalwaarden voldoen aan de streefwaarde van 45 dB(A) op grond van de gebiedstypering.

Gelet op het feit dat het buiten opgestelde vermogen van de transformatoren meer dan 200 MVA zal gaan bedragen voorziet het inpassingsplan middels de aanduiding 'geluidzone – industrie' in de vaststelling van een geluidzone rondom het terrein van het hoogspanningsstation, conform het voorstel voor de zonegrens in het geluidrapport van Peutz dat in bijlage 3 bij het inpassingsplan is opgenomen (zie ook figuur 5.1).

---

<sup>10</sup> Onderzoek naar de geluidniveaus in de omgeving ten gevolge van het geprojecteerde 380 kV-station van TenneT te Rilland, RLL380 (fase 1), Omgevingsvergunning en Rijksinpassingsplan, Peutz, 26 juni 2014 en Onderzoek naar de geluidniveaus in de omgeving ten gevolge van het geprojecteerde 380 kV-station van TenneT te Rilland, RLL380 (eindconfiguratie), Omgevingsvergunning en Rijksinpassingsplan, Peutz, 26 juni 2014





Figuur 5.1 Voorgenomen zonegrens

Bron: Peutz, 2014

Binnen de voorgenomen zone zijn geen woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen gelegen of voorzien. De afstand van de woningen tot de zonegrens bedraagt ten minste circa 200 meter.

Ten gevolge van het schakelen met de vermogensschakelaars kunnen ter plaatse van woningen maximale geluidniveaus optreden welke niet meer dan 50 dB(A) zullen bedragen. Deze waarden voldoen ruimschoots aan de grenswaarden die gelden op grond van het Activiteitenbesluit, te weten 70 dB(A) in de dagperiode, 65 dB(A) in de avondperiode en 60 dB(A) in de nachtperiode.

Op grond van de conclusies van het onderzoek van Peutz kan worden gesteld dat de ten gevolge van een hoogspanningsstation in de omgeving optredende geluidsniveaus voldoen aan de wettelijke eisen en dat sprake is van een, uit akoestisch oogpunt, planologisch inpasbare situatie.

#### *Cumulatie van geluid*

Bij de beoordeling van de geluidssituatie in het kader van de ruimtelijke onderbouwing kunnen de cumulatieve geluidbelastingen een rol spelen. Het betreft hier geluidbelastingen ten gevolge van alle geluidbronnen in de omgeving. Uit het onderzoek blijkt dat in de actuele

situatie sprake is van cumulatieve geluidbelastingen van 52 à 53 dB bij de woningen aan de Zuidhof en 53 à 55 dB bij de overige twee beschouwde woningen. Het project leidt tot een maximale toename van de gecumuleerde geluidbelasting bij de woningen aan de Zuidhof van 0,31 á 0,55 dB. Deze toename van de geluidbelasting is verwaarloosbaar en feitelijk niet waarneembaar.

## 5.5 Magneetvelden

### 5.5.1 Toetsingskader

Rond hoogspanningslijnen ontstaan magneetvelden. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar dit onderwerp. Er is geen sprake van wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magnetische velden, maar wel sprake van Europees en nationaal beleid. Op basis van het wetenschappelijk onderzoek zijn in internationaal verband limieten aanbevolen voor de sterkte van het magnetisch veld. Deze houden in dat blootstelling (op enig moment) aan meer dan 100 microtesla wordt afgeraden. Deze waarden worden ook in Nederland gehanteerd en in bestaande situaties nergens overschreden. De verzamelde wetenschappelijke gegevens wijzen op het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante associatie tussen het optreden van leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen en het ontstaan van leukemie bij kinderen. Het Rijk heeft in 2005 geadviseerd<sup>11</sup> om voor nieuwe situaties, waaronder bij nieuwe hoogspanningsverbindingen, uit te gaan van het voorzorgsbeginsel (zie ook paragraaf 3.2.5). Het beleidsadvies is om zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen (0-15 jaar) langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla.

Uit onderzoeken volgen geen wetenschappelijk onderbouwde aanwijzingen voor een verband tussen blootstelling aan elektrische en magnetische velden van hoogspanningsverbindingen en andere vormen van kanker, miskramen, de ziekte van Parkinson, myotrofische Lateraal Sclerose (ALS), psychische klachten of stress en beschadiging van erfelijk materiaal/DNA.

Een Zwitsers onderzoek<sup>12</sup> legt een relatie tussen meer dan 10 jaar wonen binnen 50 m van een hoogspanningsverbinding en sterfgevallen als gevolg van de ziekte van Alzheimer. Het onderzoek is alleen wetenschappelijk voldoende betrouwbaar op een afstand van minder dan 50 m van de hoogspanningsverbindingen. Het onderzoek geeft een aanwijzing dat er een relatie zou kunnen zijn tussen hoogspanningsverbindingen en de ziekte van Alzheimer, maar geeft geen inzicht in de mogelijke verklaring hiervoor. Het Kennisplatform Elektromagnetisch velden heeft een reactie gegeven op het onderzoek van Huss et al. De conclusie van het Kennisplatform is dat het onderzoek goed is opgezet en dat de conclusies voor een belangrijk deel zorgvuldig zijn getrokken.

De Gezondheidsraad heeft naar aanleiding van het onderzoek van Huss et al en de reactie daarop van het Kennisplatform een briefadvies, gedateerd 30 maart 2009, aan de minister van VROM geschreven. Omdat het onderzoek een aantal beperkingen bevat, kan uit dit onderzoek geen conclusie over een oorzakelijk verband tussen de ziekte van Alzheimer en het wonen in de nabijheid van hoogspanningsverbindingen worden getrokken, aldus de Gezondheidsraad. De Gezondheidsraad acht daarom nader onderzoek nodig om conclusies te kunnen trekken. Het Zwitsers onderzoek geeft overigens geen aanleiding om te verwachten dat buiten de magneetveldzone van 0,4 microtesla effecten op mensen verwacht kunnen wor-

---

<sup>11</sup> Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 3 oktober 2005 (kenmerk SAS/2005183118) en Verduidelijking van het advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 4 november 2008 (kenmerk DGM/2008105664)

<sup>12</sup> Huss, et al., Residence near power lines and mortality from neurodegenerative Diseases: Longitudinal study of the Swiss population., in opdracht van de Swiss National Cohort Study, gepubliceerd in American Journal of Epidemiology Advance Access, 5 November 2008

den. Het vigerende op het voorzorgsbeginsel steunende beleidsadvies is dan ook nog steeds adequaat (Kamerstukken II 2008/09, 27561, nr. 38).

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft op 10 juni 2013 het rapport "Berekening magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen in elkaars nabijheid" gepubliceerd. Het RIVM adviseert om de Handreiking voor het berekenen van de magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen te actualiseren. De actualisering ziet op het nauwkeuriger in beeld brengen van magneetvelden in situaties waar hoogspanningslijnen zich in elkaars nabijheid bevinden. Dit betreft kruisingen van bovengrondse hoogspanningslijnen, gebundelde en gecombineerde bovengrondse hoogspanningslijnen. Dit is nodig omdat er steeds meer plekken zijn waar meerdere van dit soort verbindingen in elkaars omgeving zijn. Met de actualisering is er ook voor deze situaties een generiek kader. De Minister van I&M heeft daarop het RIVM gevraagd de Handreiking te actualiseren. Dit is inmiddels gebeurd in de Handreiking van 1 oktober 2013, versie 3.1. en vervolgens de Handreiking 4.0, versie 3 november 2014.

#### 5.5.2 Referentiesituatie

In en nabij het plangebied van hoogspanningsstation Rilland zijn al hoogspanningsverbindingen aanwezig. Het betreft de 380 kV-hoogspanningsverbindingen tussen Borssele en Geertuidenberg en de verbinding naar Zandvliet (België). Daarnaast is een 150 kV-hoogspanningsverbinding aanwezig naar het bestaande 150 kV-hoogspanningsstation.

#### 5.5.3 Effecten planontwikkeling

##### *Magneetvelden hoogspanningsverbindingen*

De bestaande hoogspanningsverbindingen worden over een beperkte lengte verlegd. Voor de nieuwe situatie zijn de magneetvelden berekend<sup>13</sup>.

Binnen de magneetveldzones van de tracégedeelten van de hoogspanningsverbindingen die zijn opgenomen in het plangebied van het inpassingsplan liggen geen gevoelige bestemmingen.

Het rapport is door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu beoordeeld<sup>14</sup>. Geconcludeerd wordt dat het rapport in overeenstemming is met versie 4.0 van de Handreiking van het RIVM.

##### *Magneetvelden nieuwe hoogspanningsstation*

Hoewel het beleidsadvies niet van toepassing is op hoogspanningsstations, is ook de ligging van de magneetveldzone boven de 0,4 microTesla, als gevolg van het nieuwe hoogspanningsstation Rilland berekend<sup>15</sup>.

Binnen de 0,4 microTesla magneetveldzone van het nieuwe hoogspanningsstation liggen geen gevoelige bestemmingen.

##### *Magneetvelden kabelverbindingen*

Hoewel het beleidsadvies niet van toepassing is op kabelverbindingen, is ook de ligging van de magneetveldzone boven de 0,4 microTesla, als gevolg van de kabelverbindingen berekend<sup>16</sup>.

---

<sup>13</sup> Specifieke magneetveldzones Rilland, Berekening specifieke magneetveldzones, Petersburg Consultants, 19 mei 2015

<sup>14</sup> Beoordeling Petersburg rapport 'Specifieke magneetveldzones Rilland', Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, 29 juni 2015

<sup>15</sup> Magneetveldberekening 380 kV station Rilland 380 vóór ZW380, DNV GL – Energy, 30 juni 2015

<sup>16</sup> Magneetveldberekening verbinding 150 kV Kabelverbinding Rilland West" verlengd , DNV GL-Energy, 31 augustus 2015

Binnen de 0,4 microTesla magneetveldzone van de kabelverbinding liggen geen gevoelige bestemmingen.

#### *Magneetvelden bestaande hoogspanningsstation*

Voor het project wordt de bestaande 150 kV hoogspanningsverbinding aangepast. Voor het bestaande 150 kV station Rilland is een magneetveldberekening<sup>17</sup> uitgevoerd naar aanleiding van de aanpassing van het bestaande hoogspanningsnet.

Binnen de 0,4 microTesla magneetveldzone van het bestaande hoogspanningsstation liggen, ook in de nieuwe situatie, geen gevoelige bestemmingen.

#### *Magneetvelden opstijgpunt*

Hoewel het beleidsadvies niet van toepassing is op opstijgpunten, is ook de ligging van de magneetveldzone boven de 0,4 microTesla, als gevolg van het opstijgpunt berekend<sup>18</sup>.

Binnen de 0,4 microTesla magneetveldzone van het opstijgpunt liggen geen gevoelige bestemmingen.

## 5.6 Watertoets

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening worden de waterhuishoudkundige aspecten betrokken in de ruimtelijke plannen die worden vastgesteld. Er is een watertoets<sup>19</sup> opgesteld. In deze paragraaf zijn de relevante waterhuishoudkundige aspecten beschreven.

#### *Toename verhard oppervlak*

Op en rond het station wordt verharding toegevoegd ten opzichte van de huidige situatie. De toename van de verharding wordt gecompenseerd. Voor elke m<sup>2</sup> toename verharding wordt 75 liter waterberging gecreëerd. De verharding bestaat uit: permanente toegangsweg naar het station, rondweg op het station, 6 parkeerplaatsen, overige verhardingen op het station. In totaal omvat de toename van de verharding circa 13.600 m<sup>2</sup>. Dit betekent dat een voorziening gerealiseerd dient te worden voor in totaal 1.020 m<sup>3</sup>. Daarvan is 390 m<sup>3</sup> toe te kennen aan de permanente toegangsweg en 630 m<sup>3</sup> aan het station (inclusief bijbehorende parkeervoorzieningen).

Bij het realiseren van de masten rond het station kan hooguit sprake zijn van een geringe toename van verhard oppervlak. In dat geval zal die verharding worden gecompenseerd. Het tijdelijke werkterrein rond de mast, dat nodig is om de mast te plaatsen, wordt niet voorzien van een permanente verharding (asfalt, klinkers, etc.).

De noodzakelijke waterhuishoudkundige inrichtingsmaatregelen zijn in het landschapsplan opgenomen en waar mogelijk en zinvol geïntegreerd met andere inrichtingsmaatregelen, zie volgende paragraaf. De uitvoering van het landschapsplan is in de regels als verplichting opgenomen voor de realisatie van het hoogspanningsstation.

#### *Riolering*

Op het terrein van het 380kV-station wordt een toilet gerealiseerd. Daarbij wordt het vuilwater aangesloten op de bestaande riolering. Indien dit niet mogelijk is, wordt een afwatering naar een septic tank onderzocht.

#### *Oppervlaktewater*

Bij het bepalen van de locaties van de masten is rekening gehouden met de mogelijke effecten op de functies van het oppervlaktewater. In het algemeen geldt dat de voorgenomen

---

<sup>17</sup> Magneetveld berekening 150 kV station Rilland, DNV GL – Energy, 30 juni 2015

<sup>18</sup> Magneetveld berekening 150 kV opstijgpunt 94a, DNV GL – Energy, 2015

<sup>19</sup> Watertoetsdocument 380 kV-station Rilland, Arcadis, 4 september 2014

plannen de functies van het oppervlaktewater of het onderhoud aan de watergangen niet zullen hinderen. Er is voldoende ruimte tussen de masten en het oppervlaktewater om de watergangen op de gebruikelijke wijze te onderhouden. De in het inpassingsplan voorziene masten worden niet in oppervlaktewater geplaatst.

Ten behoeve van het station dient de watergang op het terrein te worden omgelegd. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de afwatering niet mag worden gehinderd of verslechterd en dat het waterbergende vermogen in het watersysteem niet wordt verminderd. Hierover is overleg geweest met waterschap Scheldestromen en de benodigde vergunning is onderdeel van de rijkscoördinatieprocedure.

In de tijdelijke situatie, tijdens de aanleg van de masten, is op een aantal plaatsen daarnaast overlap tussen het werkkerrein van de masten en het onderhoudspad van de watergang. Hierover heeft afstemming plaats gevonden met het waterschap. Waar nodig wordt een watervergunning aangevraagd.

Vanuit de Keur van waterschap Scheldestromen zijn de volgende werkzaamheden in of nabij watergangen meldings- of vergunningsplichtig (voor een volledige lijst wordt verwezen naar de Keur):

- dempen of graven van oppervlaktewaterlichamen;
- werken over, in of onder een leggerwater te hebben, te leggen, aan te brengen, te veranderen of op te ruimen;
- in leggerwateren aanwezige beplantingen of materialen, dienende tot verdediging van oevers, taluds of de waterbodem te beschadigen, te vernietigen, te verplaatsen of te ontnemen;
- het hebben, aanleggen of wijzigen van werktuigen, werken, wateren, greppels, buizen of andere middelen, waardoor water of andere vloeistoffen op een leggerwater kunnen worden gebracht;
- het uitvoeren van grondbewerkingen binnen een afstand van 0,30 meter uit de insteek van leggerwateren;
- werkzaamheden die de gebruikelijke wijze van uitvoering van het onderhoud aan een leggerwater kunnen belemmeren;
- zonder watervergunning water te onttrekken of te lozen.

Rijkswaterstaat is voornemens om langs de Schelde-Rijnverbinding een deel in te richten als waterberging voor het Volkerak-Zoommeer. Ook de westoever van de Schelde-Rijnverbinding is hiervoor aangewezen.

Het station ligt buiten de voor waterberging aangewezen gebieden. De nieuw aan te leggen permanente toegangsweg naar het 380 kV-station sluit aan op de bestaande toegangsweg naar het 150 kV station. Deze bestaande weg loopt wel door het gebied dat is bedoeld voor waterberging voor het Volkerak-Zoommeer. De kans dat het Volkerak-Zoommeer wordt ingezet voor waterberging is echter zeer gering. Inzet zal alleen plaats vinden bij een combinatie van hevige storm op zee waarbij de Europoortkering en de uitwateringssluizen in de Haringvlietdam dichtgaan én een extreem hoge waterstand van de Rijn en de Maas. Volgens berekeningen is er een kans van 1:1.430 per jaar dat dit voor kan komen. Gedurende de periode van waterberging kan het voorkomen dat de toegangsweg gedurende 20-40 uur enkele decimeters tot 1 m onder water komt te staan. (bron: RWS).

Om de bereikbaarheid van het huidige 150 kV en het nieuwe 380 kV-station in dergelijke situaties te borgen kan de bestaande onderhoudsroute van de windturbines richting het zuiden (naar de weg Zuidhof) gebruikt worden als calamiteitenroute.

#### *Grondwater*

Ten behoeve van de aanleg van masten en het station is op meerdere plaatsen een bemaling noodzakelijk, omdat de masten 'in den droge' gerealiseerd dienen te worden. Hiervoor worden bemalingsplannen opgesteld, waarvoor bij het waterschap een watervergunning wordt aangevraagd.



### *(Grond)waterkwaliteit*

Er worden geen uitlogende materialen toegepast. Er is geen sprake van hoge verkeersintensiteiten die verontreiniging kunnen veroorzaken. Er is geen sprake van grondwaterbeschermingsgebieden.

### *Waterkering*

Bij de plaatsing van masten is zoveel mogelijk rekening gehouden met de beschermingszones (ook wel vrijwaringszone genoemd) van de waterkeringen. Ten noorden van de A58 is een mast gelegen in de beschermingszone van de primaire waterkering. Ook de tijdelijke werkterreinen ten behoeve van de aanleg van de masten liggen op twee plekken in de beschermingszones A en B van de primaire waterkering, alsmede één maal in de beschermingszone van de regionale waterkering.

Uitgangspunt is dat de masten (bij aanleg en in permanente situatie) de stabiliteit van de waterkering niet in gevaar mogen brengen. Als onderdeel van de rijkscoördinatieprocedure is een watervergunning aangevraagd.

Vanuit de Keur van waterschap Scheldestromen zijn diverse werkzaamheden in of nabij wattergangen meldings- of vergunningplichtig. Als onderdeel van de rijkscoördinatieregeling is ontheffing van de Keur aangevraagd.

## 5.7 Landschap

Voor de landschappelijke inpassing van het hoogspanningsstation en de aansluitverbindingen is een landschapsplan<sup>20</sup> opgesteld.

In het inpassingsplan is de huidige situatie beschreven en de effecten van het project op onder meer landschap en cultuurhistorie. Het project voegt aan de zuidzijde van de infrabundel over een lengte van circa 2 km een 380 kV verbinding toe, terwijl aan de noordzijde de bestaande 380 kV verbinding over min of meer dezelfde afstand wordt verwijderd. De bestaande 150 kV verbinding aan de zuidzijde wordt binnen het plangebied verkabeld. De kruising van de bestaande 380 kV verbinding naar Zandvliet wordt gewijzigd en aan de westzijde van het plangebied komt een extra kruising van de 380 kV verbinding met de A58. Deze extra kruising, de nieuwe 380 kV verbinding aan de zuidzijde en het nieuwe station zullen samen effect hebben op het zicht vanaf de A58. Het project heeft geen effect op het landschappelijk hoofdpatroon en past binnen de aanwezige gebiedskarakteristiek.

In dit plan worden inrichtingsmaatregelen voorgesteld die een functie vervullen voor landschap en cultuurhistorie, natuur, leefomgeving en water. De inrichtingsmaatregelen versterken de ruimtelijke opbouw en verzachten de effecten van het project op het landschap.

Er worden inrichtingsmaatregelen beschreven, die in dit inpassingsplan als verplichting zijn gesteld voor de realisatie van het hoogspanningsstation en de aansluitverbindingen:

1. het aanplanten van een bos;
2. het omvormen van het bestaande bos naar deels laagbos;
3. aanbrengen van enkele waterlopen.

Deze maatregelen zijn planologisch mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan. De maatregelen zijn in figuur 5.2 weergegeven.

---

<sup>20</sup> Landschapsplan Hoogspanningsstation Rilland, Landschap in verandering, projectnummer 082135, 5 mei 2015



Figuur 5.2 Verbeelding inrichtingsmaatregelen Landschapsplan

### Wintrackmasten

De nieuw te realiseren hoogspanningsmasten worden uitgevoerd als Wintrackmast. Het ontwikkelde ontwerp voor de Wintrackmast betreft een technisch model, gericht op het optimaliseren van de functionaliteit en het versmallen van de magneetveldzone met een relatief kleine impact op het landschap ten opzichte van de alombekende vakwerkmast. Verder is bij de ontwikkeling van Wintrack uitgangspunt geweest een gladde, abstracte rondconische mast, neutraal in kleurstelling van grijs tinten, met een minimum aan detail waardoor een kleinere impact op het landschap ontstaat. Het ontwikkelde model laat ruimte voor een nadere detailering.

De omgevingsvergunningprocedure met bijbehorende welstandstoets heeft een eigen afwegingskader. Ten behoeve van de welstandstoets is in het kader van de verlening van de omgevingsvergunning voor het bouwen van de masten door de architect Zwarts en Jansma een esthetisch concept opgesteld waarin de beeldkwaliteitsaspecten zijn vastgelegd<sup>21</sup>. Het esthetisch concept maakt geen onderdeel uit van dit inpassingsplan. Waar nodig zijn ruimtelijk relevante aspecten vastgelegd in dit inpassingsplan.

## 5.8 Ecologie

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet) en de Flora- en faunawet (hierna: Ff-wet) is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de effecten op beschermde natuurwaarden.

Het plangebied ligt in de nabijheid van Natura 2000 gebieden Markiezaat (circa 900 meter afstand), Oosterschelde (circa 2 km afstand) en Westerschelde (circa 1,5 km afstand). Aan de Belgische kant van de grens liggen geen Natura 2000 gebieden. Om na te gaan of de aanleg van de nieuwe verbindingen- en het station invloed hebben op de natuurwaarden is de voortoets Nb-wet<sup>22</sup> verricht.

<sup>21</sup> Beeldkwaliteitseisen Wintrack II, Zwarts & Jansma Architecten, december 2014

<sup>22</sup> Voortoets Natuurbeschermingswet 1998, Uitbreiding 380 kV-station Rilland, Arcadis, 31 oktober 2014

Uit de voortoets blijkt dat negatieve effecten op kwalificerende habitats en soorten bij voorbaat zijn uitgesloten. Dit komt doordat er geen effecten binnen Natura 2000-gebieden plaatsvinden of er geen kwalificerende natuurwaarden binnen de reikwijdte van het effect voorkomen.

Het voorgenomen initiatief leidt niet tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van omliggende Natura 2000-gebieden. In dit geval is het niet noodzakelijk een vergunning als bedoeld in artikel 16, lid 1, en artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet aan te vragen.

In het natuurnetwerk Nederland worden twee tijdelijke hoogspanningsverbindingen aangelegd. De effecten op de bestaande natuur zijn van tijdelijke aard. Bovendien is in dit gebied in de bestaande situatie ook reeds een hoogspanningsverbinding aanwezig die deels verwijderd wordt.

Voor de beoordeling van de effecten op beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet is onderzoek uitgevoerd<sup>23</sup>. Hieruit is gebleken dat bij de aanleg van hoogspanningsstation Rilland en de verbindingen effecten te verwachten zijn op de buizerd en de plantensoorten bijenorchis en moeraswespenorchis.

Voor de buizerd is geen ontheffing noodzakelijk indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Echter aangezien de wens is om het hele jaar door te werken, is een ontheffing voor de werkzaamheden noodzakelijk. Voor de ontheffingsaanvraag is een activiteitenplan opgesteld<sup>24</sup>. Op grond van artikel 75, lid 5 Ff-wet worden ontheffingen verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Dit is het geval bij onderhavig project; de gunstige staat van instandhouding van de soort blijft gewaarborgd. De ontheffing voor de buizerd is aangevraagd en is onderdeel van de rijkscoördinatieprocedure. Voor de buizerd zijn geen beter uitpakkende oplossingen dan de gekozen oplossing (er ontbreken alternatieven in ruimte en tijd). Bovendien is sprake van een wettelijk belang, genoemd in de Vogelrichtlijn, namelijk 'de volksgezondheid of openbare veiligheid'. De plantensoorten bijenorchis en moeraswespenorchis worden buiten de kwetsbare periode verplaatst, conform een goedgekeurde gedragscode. Met deze mitigerende maatregel is geen ontheffing nodig voor deze soorten.

Tevens is een draadslachtofferonderzoek<sup>25</sup> uitgevoerd. Het onderzoek concludeert dat als gevolg van het project het aantal draadslachtoffers onder bepaalde vogelsoorten mogelijk toeneemt. Daarom is het noodzakelijk voor een aantal vogelsoorten een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet aan te vragen. De ontheffing geldt voor het verbod van artikel 9 Ff-wet.

Voor een aantal soorten, waarbij niet is uit te sluiten dat de toename van het aantal draadslachtoffers de 1%-mortaliteitsnorm passeert (Grote Canadese Gans, Krakeend, Smelleken, Kwartel en Witgat), is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen rond het station. Het gaat dan om het aanbrengen van draadmarkering (varkenskrullen) in zowel de bliksemendraad als de retourstroomgeleider. Toepassing van varkenskrullen beperkt voor deze soorten het aantal draadslachtoffers. Door deze in het inpassingsplan voorziene maatregelen wordt de 1%-mortaliteitsnorm voor deze soorten naar verwachting niet meer overschreden en kunnen effecten op de populatie in Nederland worden voorkomen. Hiermee is te verwachten dat de ontheffing als bedoeld in artikel 9 Ff-wet wordt verleend. Bij de uitvoering (bouw en aanleg) van het station en de verbindingen, wordt gewerkt conform de goedgekeurde gedragscode van TenneT.

---

<sup>23</sup> Rapportage Flora- en faunaonderzoek Hoogspanningsstation Rilland, Antea Group, 23 oktober 2014

<sup>24</sup> Activiteitenplan behorende bij ontheffingsaanvraag Buizerd, Hoogspanningsstation Rilland, Antea Group, 24 oktober 2014

<sup>25</sup> Draadslachtofferonderzoek Flora- en faunawet, Uitbreiding 380 kV-station Rilland, Arcadis, 30 oktober 2014

## 5.9 Overstromingsgevaar

Ten behoeve van het inpassingsplan is onderzoek<sup>26</sup> uitgevoerd naar het overstromingsgevaar van het 380 kV-hoogspanningsstation.

Het 380 kV-hoogspanningsstation Rilland speelt een belangrijke rol in het transport van elektriciteit in het landelijke hoogspanningsnet. Het overstromingsrisico van het 380 kV-station Rilland dient daarom bepaald te worden in samenhang met de overstromingsrisico's van de omliggende 380 kV-hoogspanningsstations. Uitgaande van een kans op overstroming van 1:4000 wordt in het onderzoek voor het 380 kV-hoogspanningsstation een aanleghoogte noodzakelijk geacht van minimaal 0,5 meter boven de maatgevende waterstand vanwege spatwater e.d. De maatgevende waterstand van 380 kV-station Rilland met een overschrijdingsrisico van 1:4.000 jaar is NAP+1.41 meter. De relevante installaties zullen daarom op minimaal 1,91 meter +NAP aangelegd.

### *Beleid ten aanzien van waterveiligheid*

Het beleid ten aanzien van waterveiligheid is aan verandering onderhevig. Aan de hand van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie zal worden onderzocht hoe op de lange termijn de energie infrastructuur waterveilig kan worden gemaakt en gehouden. Daarbij is met name het belang van de energie infrastructuur op een hoger schaalniveau van belang.

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie heeft als doel om de ruimtelijke inrichting van Nederland waterrobuust te maken. Onderdeel daarvan is een kader om goed af te kunnen wegen welke gevolgen ruimtelijke investeringen voor het overstromingsrisico hebben. In het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie wordt in het bijzonder aandacht besteed aan kwetsbare en vitale functies waaronder 'Energie-elektriciteit'. De huidige stand van zaken voor wat betreft die functie is volgens het Deltaprogramma dat het hoofdnet (inclusief elektriciteitscentrales) over het algemeen minder kwetsbaar is voor een overstroming dan regionale transport- en distributienetwerken en installaties. Uitval kan voor grote directe en indirecte schade zorgen. Afspraak in het kader van het Deltaprogramma is dat in 2050 de elektriciteitsvoorziening voldoende bedrijfszeker is om bij een overstroming vitale en kwetsbare functies overal in stand te houden en dat uitval buiten het overstroome gebied vermeden wordt. Belangrijke tussenstappen zijn (1) dat uiterlijk in 2016 samen met de netwerkbeheerders een plan van aanpak opgesteld is en (2) dat in 2020 indien noodzakelijk beleid en toezicht tot stand zijn gekomen. In het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie laat TenneT een quick scan uitvoeren naar de situatie in Zeeland. Tevens is TenneT in gesprek over het aanwijzen van pilotgebieden dan wel pilotprojecten. Station Rilland wordt in ieder geval meegenomen in een studie in het kader van het programma Deltawerken. Mocht hieruit blijken dat er aanpassingen moeten worden gedaan in verband met overstromingsrisico's, dan zal dit worden meegenomen in een overall plan en zal naar de hele keten worden gekeken (150kV station, 150kV kabels e.d.).

Uit bovenstaande is duidelijk dat er in de komende jaren veel energie zal worden gestoken in het waterrobuust maken van onder andere de energie infrastructuur. Hierbij is het systeem van de energievoorziening als geheel, op verschillende schaalniveaus van belang. In dat kader zal worden bezien op welk schaalniveau maatregelen mogelijk en nodig zijn, welke prioriteit daaraan moet worden gegeven en hoe de kosten van die maatregelen opgebracht moeten worden. Daarin kunnen eveneens de wijzigingen worden betrokken als gevolg van het project 'Normering Regionale Waterkeringen'.

### *Planning Rilland 380 kV*

Gezien het voorgaande ligt het niet voor de hand om op het niveau van het nu te realiseren station Rilland vooruit te lopen op nog op te stellen beleid, waarin mogelijk heel andere maatregelen zullen worden voorgesteld dan het ophogen van het station. Los van de kosten die een dergelijke maatregel met zich meebrengt zijn er ook belangrijke landschappelijke

<sup>26</sup> Opstellingshoogte installatie 380 kV station Rilland, Tilburg, Moerdijk, Veiligheid tegen overstromen, Svasek hydraulics, 29 mei 2012

consequenties verbonden aan een dergelijke keuze. Daarbij is het ook niet wenselijk om de procedure voor de bouw van station Rilland380kV te laten wachten op de uitkomsten van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Reden daarvan is dat er afspraken liggen met de Belgische TSO (Elia) op grond waarvan het station eind 2017 in gebruik moet zijn genomen voor een betere interconnectieverbinding met België.

## 5.10 Bodem

Voor het hoogspanningsstation, inclusief de gronden waar aanpassingen van de hoogspanningsverbindingen zijn voorzien, is een verkennend bodemonderzoek<sup>27</sup> verricht. Gezien de resultaten van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de voor de onderzoekslocatie opgestelde hypothese 'onverdachte locatie', strikt genomen niet juist is. Gezien de relatief lage gehalten van verontreinigende stoffen en de toekomstige bestemming van de locatie is er echter geen aanleiding tot het verrichten van vervolgonderzoek met een aangepaste hypothese.

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek behoeven er vanuit milieuhygiënisch oogpunt gezien geen beperkingen te worden gesteld aan het toekomstige gebruik van de locatie als hoogspanningsstation.

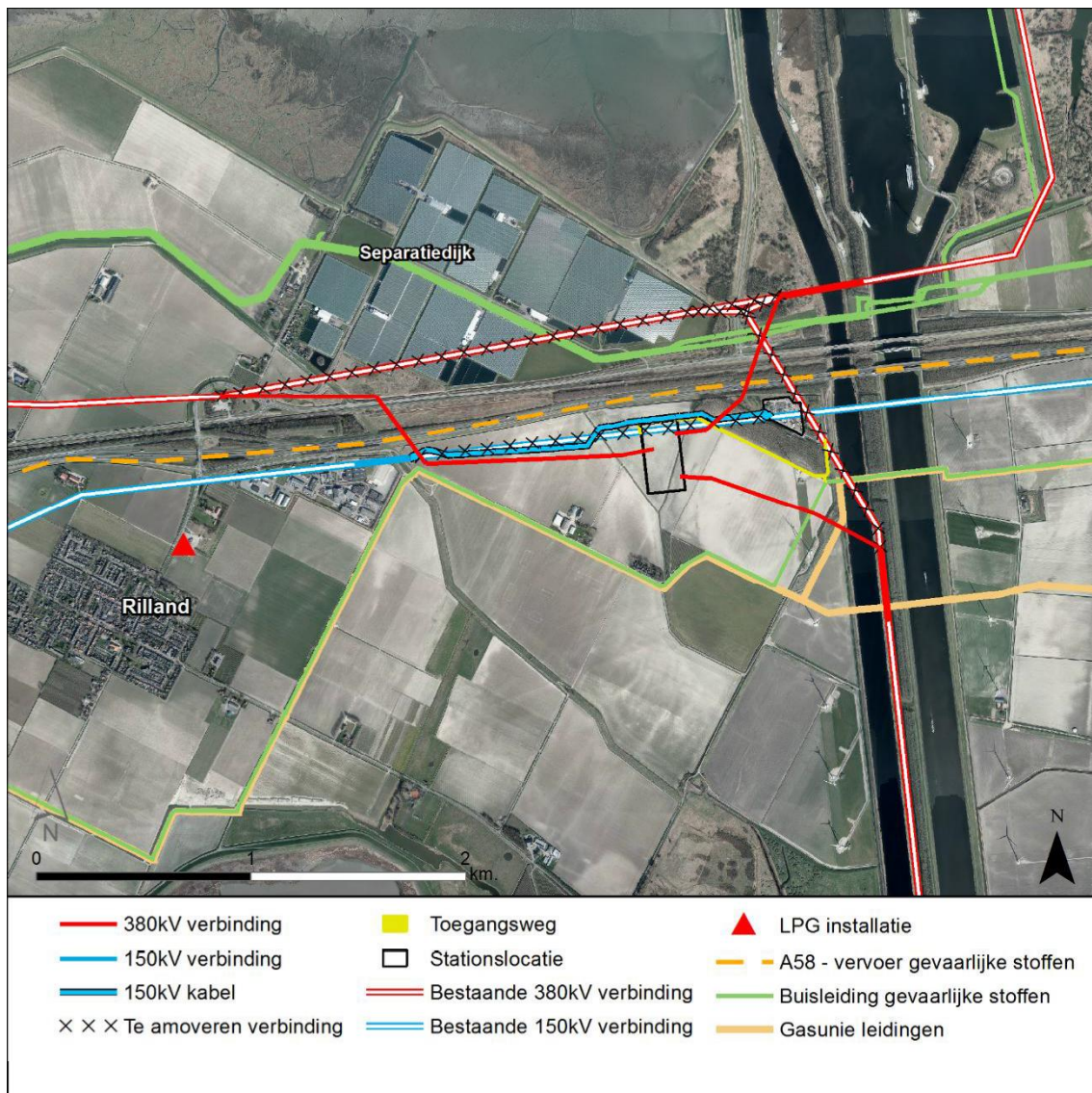
## 5.11 Externe veiligheid

Het 380 kV-hoogspanningsstation is geen risicovolle inrichting als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

---

<sup>27</sup> Verkennend (water)bodemonderzoek toekomstig 380 kV station Rilland, Grontmij, 19 december 2014





Figuur 5.3 Risicovolle activiteiten ter plaatse van het plangebied

Volgens de Zeeuwse risicokaart bevindt zich in de directe omgeving, ten westen van het plangebied, een LPG-inrichting. Het betreft het tankstation Afslag Rilland, aan de Valckeniseweg. Er is op de risicokaart geen contour weergegeven. Het tankstation ligt op circa 2 kilometer van het plangebied en vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het inpassingsplan.

In de directe omgeving van de masten waarmee het nieuwe station Rilland op de bestaande verbindingen wordt aangesloten, liggen buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening in samenhang met het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) is daarom een onderbouwing van de aanvaardbaarheid van de externe veiligheid in relatie tot het hoogspanningstracé noodzakelijk. Om de aanvaardbaarheid te bepalen, is getoetst aan de richt- en grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico<sup>28</sup> (zie bijlage 15).

Op drie mastlocaties van de verbindingen van hoogspanningsstation Rilland is sprake van een nabijgelegen buisleiding met gevaarlijke stoffen. Voor één mast geldt dat twee leidingen binnen de gehanteerde valafstand liggen.

<sup>28</sup> Studie externe veiligheid Hoogspanningsstation Rilland en aansluitingen, DGMR, 21 april 2015



Voor elk van de mastbuiscombinaties geldt dat de ligging van de plaatsgebonden risico  $10^{-6}$ /jaar-contour niet significant wijzigt ten gevolge van de masttoevoeging. Door de toevoeging van de masten komen geen aanwezige of geprojecteerd kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen de  $10^{-6}$ /jaar-contour te liggen. Het plan voldoet daarmee aan de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico.

Voor drie van de vier locaties geldt dat formeel gezien geen groepsrisico berekend wordt (slachtofferaantal kleiner dan 10). Voor de leiding A535 is dit wel het geval. Het groepsrisico van deze leiding wijzigt echter niet vanwege de mast. Het is duidelijk dat het groepsrisico zelfs met een overschatting ten minste een factor tien onder de oriëntatiewaarde ligt en blijft.

Het plan voldoet aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Het groepsrisico is minder dan 0.1 maal de oriëntatiewaarde en stijgt minder dan 10% als gevolg van het plan.

Op grond van het Bevb moeten de volgende criteria aan de orde komen bij het invullen van de verantwoordingsplicht groepsrisico:

1. Mogelijkheden tot voorbereiding en bestrijding van een ramp (veiligheidsketen).
2. Mogelijkheden voor zelfredzaamheid en vluchtmogelijkheden aanwezig.

Deze twee criteria behoren reeds afdoende aan de orde te komen in het bestaande rampenbestrijdingsplan voor de leidingen (als onderdeel van een integraal rampenbestrijdingsplan). Daar het groepsrisico niet significant wijzigt, is aanpassing van dat plan niet noodzakelijk.

## 5.12 Niet gesprongen explosieven

Voor het hoogspanningsstation, inclusief de gronden waar aanpassingen aan de hoogspanningsverbindingen zijn voorzien, is vooronderzoek naar conventionele explosieven<sup>29</sup> verricht.

Op basis van het geanalyseerde feitenmateriaal worden enkele deelgebieden waar ingrepen zijn voorzien als 'verdacht' aangemerkt. Voor de verdachte deelgebieden is NGE-bodemonderzoek uitgevoerd<sup>30</sup>. Enkele locaties zijn op basis van dit onderzoek vrijgegeven tot de onderzoeksdiepte. Indien in de toekomst in het opsporingsgebied grondroerende werkzaamheden moeten plaatsvinden tussen de vrijgegeven diepte en de penetratiediepte, wordt aanvullend een NGE-bodemonderzoek uitgevoerd. Voor zover deze explosieven aangetroffen worden, worden zij verwijderd.

## 5.13 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). De in de Wet milieubeheer gehanteerde normen zijn overal geldend, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en op welke wijze overschrijdingen van de luchtkwaliteit dienen te worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft overeenkomstig artikel 5.12 van de Wet milieubeheer het NSL

<sup>29</sup> Opsporen Conventionele Explosieven, Historisch vooronderzoek Borssele-Tilburg 380 kV deeltracé 2, REASeuro, 12 oktober 2012 en Opsporen Conventionele Explosieven, Historisch vooronderzoek Borssele-Tilburg 380 kV deeltracé 3, REASeuro, 5 maart 2013

<sup>30</sup> NGE-bodemonderzoek tracé Borssele-Tilburg, locatie Rilland, Grontmij, 17 maart 2015

vastgesteld. Op 1 augustus 2009 is het NSL vervolgens in werking getreden. Projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan de hiervoor geldende grenswaarden. De beoordelingscriteria of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)". In dit Besluit is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma, een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m<sup>3</sup> NO<sub>2</sub> of PM<sub>10</sub>) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Het inpassingsplan voorziet in de aanleg van een hoogspanningsstation, nieuwe hoogspanningsverbindingen en tijdelijke verbindingen. Er worden geen ontwikkelingen toegelaten die leiden tot een substantiële toename van verkeer. Enkel voor de aanleg van het hoogspanningsstation zijn tijdelijk extra verkeersbewegingen noodzakelijk. In de gebruiksfase is het station onbemand en vindt enkel verkeer plaats voor toezicht en onderhoud. Het project beïnvloedt dan ook niet in betekenende mate de luchtkwaliteit in de zin van het Besluit nibm. Aan de wettelijke grenswaarden wordt daarmee voldaan.

#### *Fijn stof*

Onder bepaalde omstandigheden (tijdens mist en regen, bij vervuiling of beschadiging van het geleider oppervlakte) produceren hoogspanningslijnen als gevolg van coronaontladingen ozon. De gevormde ozon ontleeft (verdwijnt) snel. Bij meetonderzoek konden geen meetbare concentraties van ozon worden vastgesteld. Ook uit berekeningen blijkt dat de ozon zo snel ontleeft dat de ozonconcentratie bij hoogspanningsverbindingen niet aantoonbaar toeneemt (KEMA, 2007b). Door de coronaontladingen worden (naast ozon) ook negatieve en positieve ionen gevormd. Het RIVM heeft onderzoek gedaan naar deze complexe materie. In dit onderzoek is geconcludeerd dat er elektrische ontladingen ontstaan bij hoogspanningslijnen en dat dit leidt tot oplading van fijn stof<sup>31</sup>. Dit geladen fijn stof wordt verspreid door de wind. Er is niet aannemelijk gemaakt dat er vervolgens extra neerslag plaatsvindt van fijn stof in longen, luchtwegen of op de huid. Veel extra lading op fijnstofdeeltjes leidt wel tot extra neerslag in de luchtwegen, maar daar is zeker een tien keer hogere lading voor nodig dan bij een hoogspanningslijn kan ontstaan (RIVM, 2011).

Hoogspanningsverbindingen emitteren geen fijn stof (zijn geen bron) en leiden niet tot het aantrekken van fijn stof. Het verspreidingsgedrag van fijn stof wordt vooral door de wind bepaald.

Uit onderzoek blijkt dat er geen epidemiologische aanwijzingen zijn dat er meer hart- en luchtwegaandoeningen, longkanker of huidkanker voorkomen bij mensen die wonen of verblijven in de omgeving van hoogspanningslijnen (KEMA, 2007b).

Op grond van de best beschikbare huidige kennis van de invloed van de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbindingen op fijn stof, zoals hierboven beschreven, wordt geconcludeerd dat er geen aanwijzingen zijn dat hoogspanningsverbindingen aantoonbare schadelijke effecten hebben op de luchtkwaliteit.

## 5.14 Archeologie

In de Monumentenwet 1988 is de bescherming van het archeologisch erfgoed geregeld (conform het Verdrag van Malta). Deze wet verplicht om bij de bestemming van de in het inpassingsplan begrepen gronden, rekening te houden met de in de bodem aanwezige, dan wel te verwachten archeologische waarden.

Archeologische waarden zijn in Nederland veelal onzichtbaar, aangezien ze grotendeels verborgen liggen in de bodem. Hierdoor zijn ze niet eenvoudig te karteren. Voor de onbekende

---

<sup>31</sup> Deze ontladingen die lokaal de sterkte van het elektrisch veld kunnen verhogen, hebben geen meetbare invloed op de magnetische velden en leidt derhalve niet tot een grotere magneetveldzone (RIVM 2007, geactualiseerd op 3 oktober 2011, Briefrapport 610790017/2011)

waarden heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) opgesteld. Voor de bekende waarden is de Archeologische Monumentkaart (AMK) opgesteld. Bij bodemverstoringen dient getoetst te worden of de archeologische waarden niet verstoord of beschadigd worden.

Voor het hoogspanningsstation, inclusief de gronden waar aanpassingen van de hoogspanningsverbindingen zijn voorzien, is archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen<sup>32</sup> verricht. Uit het onderzoek blijkt dat voor de plangebieden Rilland West en Rilland Oost geen redenen zijn om vervolgonderzoek te adviseren.

Voor het tracédeel Rilland West is archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd<sup>33</sup>. Ook voor dit deel wordt geadviseerd om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

## 5.15 Radar

In Woensdrecht bevindt zich een verkeersleidingradar. Voor de masten van het 380 kV hoogspanningstracé Zuid-West in de nabijheid van deze radar is een radarverstoringsonderzoek uitgevoerd<sup>34</sup>.

Het Ministerie van Defensie eist een minimale detectiekans voor een doel met een radaroppervlak van 2m<sup>2</sup> van minimaal 90 procent. Het onderzoek concludeert dat het verlies aan detectiekans ter hoogte van de pylonen of in de directe nabijheid voldoet aan deze norm.

Als gevolg van het project is er een maximale afname van circa 5.500 m van het maximum bereik in het gebied achter de pylonen. Dit wordt veroorzaakt door de schaduwwerking van de pylonen. Dit verlies treedt op in een sector die buiten de landsgrenzen ligt. Het project voldoet aan de geldende norm.

## 5.16 Conclusie

Het verantwoordingshoofdstuk toont aan dat het inpassingsplan uitgevoerd kan worden, zonder dat er significant negatieve effecten op de leefomgeving verwacht worden. Zowel de waterhuishouding, het landschap, de milieukwaliteitseisen, de magneetvelden, de ecologische waarden als de archeologische waarden vormen geen belemmeringen voor het voorziene project. Het inpassingsplan voldoet daarmee aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

---

<sup>32</sup> Archeologisch rapport Station Rilland, Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, Grontmij, 8 januari 2015

<sup>33</sup> Bureauonderzoek Archeologie Hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV deeltracé 2: Willem Anna Polder, Kruiningen, Rilland West, Rilland Oost (gemeenten Kapelle en Reimerswaal), Arcadis, 8 februari 2013

<sup>34</sup> Rapportage radarhindertoetsing ZW380 tracédeel in Zeeland, TNO, 13 mei 2015



## 6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

### 6.1 Raadpleging burgers en maatschappelijke organisaties

Burgers, maatschappelijke organisaties en andere overheden zijn op diverse wijzen betrokken bij de voorbereiding van het onderhavige inpassingsplan. Dit inpassingsplan gaat over de aanleg van het hoogspanningsstation, nieuwe hoogspanningsverbindingen, tijdelijke verbindingen en het amoveren van bestaande verbindingen in Rilland.

Tennet heeft contact gehad met de grondeigenaren en direct aanwonenden.

In het kader van het traject onder de rijkscoördinatieregeling heeft, in samenspraak met de gemeente, een informatieavond plaatsgevonden bij de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten. Ten slotte zijn er websites waar het project op kan worden gevolgd.

### 6.2 Overleg met besturen en instanties

#### *Vooroverleg*

Overeenkomstig het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) wordt bij de voorbereiding van het inpassingsplan overleg gevoerd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincies die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is aan de besturen en diensten van de betrokken bevoegde gezagen gevraagd om een reactie te geven op het voorontwerp inpassingsplan Hoogspanningsstation Rilland in de gemeente Reimerswaal.

De volgende reacties zijn ontvangen:

- Provincie Zeeland en Gemeente Reimerswaal (gezamenlijke reactie), 10 februari 2015
- VeiligheidsRegio Zeeland, 18 februari 2015
- Waterschap Scheldestromen, 22 januari 2015
- ProRail, 7 januari 2015
- Gemeente Borssele, 12 februari 2015
- Gemeente Kapelle, 12 februari 2015
- Gemeente Reimerswaal, 10 februari 2015

De samenvatting van de reacties en een reactie hierop van het bevoegd gezag is opgenomen in bijlage 1.

#### *Horen gemeenteraad en Provinciale Staten*

Gelijktijdig met de terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan is ook een reactie gevraagd aan de gemeenteraad van de gemeente Reimerswaal en aan de Provinciale Staten van de provincie Zeeland over het toepassen van de rijkscoördinatieregeling. Daarmee is invulling gegeven aan de hoorplicht op grond van artikel 3.28, lid 1, Wro. Zowel de gemeenteraad als Provinciale Staten hebben geen reactie gegeven in het kader van het 'horen'.

### 6.3 Zienswijzen

Het ontwerp-inpassingsplan is, gelijktijdig met het ontwerp van de uitvoeringsbesluiten, terinzage gelegd. Eenieder is zodoende in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over het ontwerp-plan en de ontwerp-uitvoeringsbesluiten.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn in totaal 11, allen unieke, zienswijzen over het ontwerp-plan en de ontwerp-besluiten naar voren gebracht. Zie de antwoordnota zienswijzen voor een overzicht van de behandeling van de zienswijzen. In deze antwoordnota vindt u ook de reactie op de inhoudelijke punten uit de zienswijzen die niet specifiek zijn, respectievelijk over alle ontwerp-besluiten gaan. De beantwoording van de zienswijzen is in de separate bijlage 2 opgenomen.

De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het plan. Wel zijn bijlagen toegevoegd aan de toelichting, zijn twee ontwerpvergunningen aangepast en zijn ambtshalve diverse tekstuele aanvullingen gedaan op de toelichting van het inpassingsplan. In de regels zijn tekstuele aanvullingen gedaan.



## 7 Financiële en procedurele uitvoerbaarheid

### 7.1 Financiële uitvoerbaarheid

De kosten van de aanleg en instandhouding van de voorgenomen ontwikkeling en het risico, komen voor rekening van initiatiefnemer TenneT. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het bieden van leveringszekerheid een wettelijke taak voor de netbeheerder. Indien nut en noodzaak van een project zijn aangetoond, kan TenneT de investeringskosten doorberekenen in de tarieven voor de transport van elektriciteit (zie ook artikel 20d, Elektriciteitswet 1998). Voor het hoogspanningsstation Rilland is dit het geval.

### 7.2 Beschikbaarheid gronden

Voor zover de uitvoerbaarheid van het project nog afhankelijk is van het (tijdelijk) beschikbaar hebben van gronden waarop de verbindingen, het station en de toegangsweg kunnen worden gebouwd c.q. aangelegd, kan worden opgemerkt dat deze beschikbaarheid verzekerd is middels de mogelijkheid toepassing te geven aan de Belemmeringenwet Privaatrecht en zo nodig de Ontheeningswet. TenneT streeft ernaar op minnelijke wijze de benodigde gronden voor wat betreft het station en de toegangsweg in eigendom te verwerven. Voor mastlocaties en de kabelverbinding wordt gestreefd naar het afsluiten van een zakelijk recht, te weten een recht van opstal. Voor zover als gevolg hiervan schade ontstaat, kent TenneT een beleid voor schadevergoeding, waarbij volledige schadeloosstelling uitgangspunt is. Het kan daarbij gaan om de vestiging van een zakelijk recht ten behoeve van het project waarbij sprake kan zijn van vergoeding van vermogens- en inkomensschade, de verwerving van een object, de uitvoeringswerkzaamheden en planschade. TenneT heeft haar schadebeleid vastgelegd in de brochure *Schade- & Vergoedingengids*<sup>35</sup> (ook wel *schadegids* genoemd).

#### *Belemmeringenwet Privaatrecht en Ontheeningswet*

In het geval op minnelijke wijze geen overeenstemming kan worden bereikt, kan afhankelijk van het feit of belangen van betrokkene ontheening vorderen een beroep worden gedaan op de Belemmeringenwet Privaatrecht dan wel de Ontheeningswet. Middels de Belemmeringenwet Privaatrecht kan door de minister van Infrastructuur en Milieu aan de rechthebbende op de grond een zogenaamde gedoogplicht worden opgelegd. In artikel 20 van de Elektriciteitswet is onder meer de toegang tot de Belemmeringenwet Privaatrecht vastgelegd voor de aanleg van elektriciteitsnetten als hier aan de orde. Deze toegang is eveneens vastgelegd in artikel 3.36a van de Wet ruimtelijke ordening voor projecten die onder een Rijkscoördinatieregeling vallen. Voor zover belangen van rechthebbenden met betrekking tot de benodigde grond redelijkerwijs ontheening zouden vorderen en het opleggen van een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht niet aan de orde is, kan een beroep worden gedaan op de Ontheeningswet. In artikel 77, lid 1, van de Ontheeningswet is dit bepaald.

### 7.3 Planschade

Door wijzigingen van de planologische bestemming en de bijbehorende regels, kan er voor belanghebbenden (eigenaren, overige zakelijke gerechtigden en persoonlijk gerechtigden) in de nabijheid van het hoogspanningsstation of de overige ontwikkelingen in dit inpassingsplan

---

<sup>35</sup> *Schade- & Vergoedingengids, Bovengrondse 380 kV hoogspanningsverbindingen, TenneT, augustus 2013*

schade ontstaan. Deze schade wordt planschade genoemd. De grondslag voor de tegemoetkoming in planschade wordt gevormd door afdeling 6.1 van de Wro. Tegemoetkoming is aan de orde indien schade ontstaat in de vorm van inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak door een wijziging van het planologisch regime, die leidt tot een planologisch nadeel voor een belanghebbende. Overigens leidt niet ieder planologisch nadeel tot (voor vergoeding in aanmerking komende) schade. Een tegemoetkoming wordt toegekend voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins verzekerd is. Dit laatste is bijvoorbeeld aan de orde bij de vestiging van zakelijke rechten, de verwerving van objecten of bij een vergoeding in het kader van het magneetveldvoorzorgbeleid. In deze gevallen is sprake van een volledige schadeloosstelling, dus inclusief een tegemoetkoming in planschade. De planschade is op die manier anderszins verzekerd.

#### 7.4 Planschade- en exploitatieovereenkomst

De Staat (vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken) sluit een overeenkomst met TenneT over de exploitatiekosten en de eventuele kosten als gevolg van verzoeken om tegemoetkoming in planschade. Deze overeenkomst wordt gesloten voordat het inpassingsplan wordt vastgesteld.

Er is geen aanleiding tot het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5° Wro of het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d Wro.

Hierdoor kan afgezien worden van een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro.

#### 7.5 Procedurele uitvoerbaarheid

Voordat begonnen wordt met de feitelijke werkzaamheden dienen de voor het project benodigde vergunningen en ontheffingen van kracht te zijn. Voor zover het de Flora- en faunawetontheffing betreft, dient aannemelijk te zijn dat deze kan worden verkregen. Zoals in paragraaf 1.4 is aangegeven, zullen voor zover mogelijk en zinvol de benodigde vergunningen en andere besluiten tegelijkertijd met het onderhavige plan in procedure worden gebracht. Dat geldt ook voor de Flora- en faunawetontheffing, waarvan het ontwerp tegelijk met dit plan ter visie lag. Daarmee is duidelijk dat deze ontheffing redelijkerwijs te verwerven is.

#### 7.6 Conclusie financiële en procedurele uitvoerbaarheid

Het plan is uitvoerbaar, zowel financieel als procedureel. Er hoeft geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro te worden opgesteld, aangezien het kostenverhaal ten behoeve van het inpassingsplan anderszins is verzekerd.

## 8 Juridische planbeschrijving

### 8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de procedure van het inpassingsplan. Vervolgens wordt het plangebied nader toegelicht en komt de opzet van het inpassingsplan aan de orde. Ten slotte komen de bestemmingen, de algemene regels en het vaststellingsbesluit aan bod.

### 8.2 Toepassing rijkscoördinatierегeling

Voor het hoogspanningsstation Rilland met bijbehorende verbindingen en voorzieningen wordt een procedure onder de rijkscoördinatierегeling doorlopen. Meer specifiek vloeit uit artikel 20a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, in samenhang met artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wro voort, dat in casu de rijkscoördinatierегeling van toepassing is. Het inpassingsplan is het besluit waarin de aanleg en het gebruik van het hoogspanningsstation en (tijdelijke) hoogspanningsverbindingen en het verwijderen van bestaande verbindingen in Rilland planologisch wordt vastgelegd. Een inpassingsplan is vergelijkbaar met een bestemmingsplan. Het inpassingsplan wijzigt een bestemmingsplan en maakt deel uit van het gewijzigde bestemmingsplan. In het inpassingsplan worden de onderdelen van het project passend bestemd. Daarnaast kunnen er randvoorwaarden voor de uitvoering worden opgenomen.

Zowel voor de aanleg, als voor de instandhouding van het hoogspanningsstation en de verbindingen, zijn allerlei uitvoeringsbesluiten (vergunningen, ontheffingen en dergelijke) vereist, die worden verleend door het college van b&w van de gemeente Reimerswaal en andere bevoegde gezagen. In artikel 20a, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998, in samenhang met artikel 3.35, lid 1, aanhef en onderdeel c van de Wro, is bepaald dat voor de besluitvorming over uitbreidingen van het landelijk hoogspanningsnet, niet alleen een inpassingsplan wordt vastgesteld (de planologische module) maar - voor de uitvoeringsbesluiten - ook de uitvoeringsmodule van de rijkscoördinatierегeling wordt gebruikt. Dat betekent dat de vaststelling van het inpassingsplan en de verlening van de uitvoeringsvergunningen in beginsel tegelijkertijd plaats heeft, waarbij de Minister van Economische Zaken als coördinerend Minister de besluitvorming, bekendmaking en kennisgeving coördineert.

### 8.3 Coördinatie uitvoeringsbesluiten

De besluiten die gelijktijdig met het inpassingsplan worden vastgesteld, worden voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, lid 3, Wro. De regeling voorziet in een gezamenlijke kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpbesluiten (artikel 3.31, lid 3, onderdeel b, in samenhang met artikel 3.35, lid 4, Wro) en gelijktijdige bekendmaking van de besluiten (artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, lid 4 Wro). De bevoegdheid om de uitvoeringsbesluiten te nemen, blijft in beginsel bij de wettelijk bevoegde bestuursorganen berusten. De Minister van Economische Zaken kan van die bestuursorganen de medewerking vorderen, die nodig is voor het slagen van de coördinatie. De bestuursorganen zijn verplicht deze medewerking te verlenen (artikel 3.35, lid 3, Wro).

Indien een betrokken bestuursorgaan niet of niet tijdig overeenkomstig de aanvraag beslist, dan wel een besluit neemt dat wijziging behoeft, kan de Minister van Economische Zaken tezamen met de Minister tot wiens beleidsterrein het desbetreffende uitvoeringsbesluit behoort, een beslissing nemen die in de plaats treedt van het besluit van dat bestuursorgaan. Dit is de zogenaamde interventiebevoegdheid (artikel 3.36, lid 1, Wro). De wet kent ook de mogelijkheid dat de Minister van Economische Zaken en de Minister tot wiens beleidsterrein een besluit behoort, de bevoegdheid om dat besluit te nemen bij voorbaat aan zich toe kunnen eigenen (artikel 3.35, lid 3, Wro). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Toepassing van de coördinatieregeling laat de materiële toetsingskaders voor de uitvoeringsbesluiten in beginsel onverlet. Deze besluiten moeten dus aan dezelfde inhoudelijke eisen voldoen als wanneer de coördinatieregeling niet zou zijn toegepast. Een uitzondering betreft de 'aanlegvergunningstelsels' die zijn opgenomen in de onderliggende bestemmingsplannen. Voor zover een omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist, geldt die eis niet voor de uitvoering van werken of werkzaamheden ter uitvoering van een inpassingsplan in het gebied dat in dat plan is begrepen (artikel 3.35 lid 8 Wro). Dit houdt in dat voor de aanlegwerkzaamheden binnen het plangebied geen omgevingsvergunningen voor een aanlegactiviteit hoeven te worden aangevraagd op grond van de onderliggende bestemmingsplannen als de werkzaamheden passen in het rijksinpassingsplan.

Zoals hiervoor reeds is aangegeven wordt bij toepassing van de rijkscoördinatieregeling de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. Dat betekent dat (voor de te coördineren besluiten) een ontwerp wordt opgesteld en ter inzage wordt gelegd. Eenieder kan vervolgens in één keer en op één moment reageren op de ontwerpen van het inpassingsplan en de op dat moment gecoördineerd voorbereide ontwerpbesluiten. Over al deze reacties wordt vervolgens in één keer beslist. Daarna worden het inpassingsplan en de besluiten vastgesteld en kunnen belanghebbenden –indien gewenst- beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De besluiten worden voor de mogelijkheid van beroep als één besluit aangemerkt (artikel 8.3 Wro). Op inpassingsplannen die onder de rijkscoördinatieregeling vallen, is de Crisis- en herstelwet van toepassing.

#### 8.4 Plangebied van het inpassingsplan

Het plangebied van het inpassingsplan ligt binnen de gemeentegrenzen van Reimerswaal. Voor de exacte locatie van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding van het inpassingsplan.

#### 8.5 Regeling Standaarden Ruimtelijke Ordening 2012

Dit inpassingsplan is opgezet conform de Wro en het Bro, zoals die gelden sinds 1 juli 2008. Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (hierna: SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmings- en inpassingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het inpassingsplan of bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit inpassingsplan zijn conform deze standaarden opgesteld.

#### 8.6 Bestemmingen

Het inpassingsplan kent in totaal zes bestemmingen. Het hoogspanningsstation is bestemd als 'Bedrijf – Nutsbedrijf', waarbinnen een 380kV hoogspanningsstation (zijnde een geluidzoneringplichtige inrichting) en de bijbehorende voorzieningen (veldhuisjes en dienstengebouw) zijn toegestaan. De toegangsweg naar dit station heeft de bestemming 'Verkeer' en voor de opstijpunten, dat wil zeggen de plekken waar de bovengrondse 150 kV-leiding on-

dergronds wordt geleid en andersom, is de bestemming 'Bedrijf – Opstijgpunt' opgenomen. Hier mag een installatie voor die overgang worden gebouwd.

Naast de enkelbestemmingen kent het inpassingsplan enkele dubbelbestemmingen. Het nieuwe deel van de 380 kV-verbinding heeft de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding 380 kV bovengronds'.

De nieuwe ondergrondse 150 kV-verbinding heeft de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding 150 kV ondergronds' en de tijdelijke verbindingen hebben de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding voorlopig' gekregen. Deze laatste is een tijdelijke bestemming, die maximaal vijf jaar geldt en die gedurende één jaar in werking mag zijn.

Voor de bestaande leidingen die na aanleg van de nieuwe verbinding worden verwijderd, is de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - hoogspanningsverbinding te vervallen' opgenomen. Hier geldt dat de bestaande dubbelbestemming die in het geldende gemeentelijke bestemmingsplan is opgenomen komt te vervallen, nadat de nieuwe verbindingen in gebruik zijn genomen.

## 8.7 Algemene regels

In de regels zijn algemene gebruiksregels opgenomen, waarin is bepaald dat uiterlijk vijf jaar na de aanleg van de hoogspanningsverbinding en het hoogspanningsstation de inrichtingsmaatregelen uit het landschapsplan moeten zijn uitgevoerd.

Ook zijn algemene aanduidingsregels opgenomen voor de gebieden waar hoogspanningsverbindingen komen te vervallen en voor de wettelijke geluidzone. De wettelijke geluidzone is ook op de verbeelding opgenomen.

Om te voldoen aan de regels die worden gesteld in de Wro en het Bro gelden voor het inpassingsplan het overgangsrecht en de antidubbelbepaling zoals die zijn opgenomen in het Bro.

## 8.8 Procedure voor provinciale inpassingsplannen en gemeentelijke bestemmingsplannen

Ingevolge het bepaalde in artikel 3.28, lid 5, van de Wro, zijn de Gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten, gedurende 10 jaar na vaststelling van het inpassingsplan niet bevoegd een bestemmingsplan of een inpassingsplan vast te stellen voor de gronden van het inpassingsplan 'Hoogspanningsstation Rilland'. In artikel 12.2.b van de planregels is een uitzondering gemaakt op deze regel. De Gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten, zijn bevoegd om een bestemmingsplan of inpassingsplan vast te stellen, mits dit plan voorziet in de aanleg en exploitatie van het hoogspanningsstation en de bijbehorende bouwwerken, werken en werkzaamheden, op dezelfde wijze als is voorzien in het inpassingsplan. Dit houdt in dat de juridisch bindende onderdelen van het inpassingsplan, de verbeelding en de planregels, onverkort dienen te worden overgenomen in een ruimtelijk plan van de gemeente of de provincie.



Dit is een publicatie van de Ministeries van  
Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu

's-Gravenhage | oktober 2015

Informatie  
Directoraat-Generaal voor Energie, Telecom en Mededinging  
Bezuidenhoutseweg 73  
Postbus 20401  
2500 EK Den Haag